

Załącznik do Uchwały
Nr
Rady Gminy Żołyńia
z dnia

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE ŻOŁYNIA NA LATA 2026-2029
WRAZ Z DIAGNOZĄ PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	3
WSTĘP.....	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	7
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	10
CHARAKTERYSTYKA GMINY ŻOŁYNIA	11
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	12
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	13
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE ŻOŁYNIA.....	17
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW.....	20
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	20
PROBLEM ALKOHOLOWY	22
PROBLEM NIKOTYNOWY	23
PROBLEM NARKOTYKOWY	24
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU	26
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH.....	28
ZABURZENIA ODŻYWIANIA.....	29
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW.....	31
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	31
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH	33
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH.....	34
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE.....	35
PROBLEM ALKOHOLOWY	36
PROBLEM NIKOTYNOWY	39
PROBLEM NARKOTYKOWY	40
WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH PRZEPROWADZONYCH NA TERENIE GMINY ŻOŁYNIA W 2025 ROKU	44
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	51
Cel I.....	51
Cel II.....	54
Cel III.....	56
REALIZACJA PROGRAMU	58
ADRESACI PROGRAMU	58

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ŻOŁYNIA NA LATA 2026-2029

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	58
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	59
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	59
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	60
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	60
BIBLIOGRAFIA	62
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	63
Spis rysunków.....	63
Spis tabel	63
Spis wykresów	63

WYKAZ SKRÓTÓW

GBP – Gminna Biblioteka Publiczna w Żołyńi

GOK – Gminny Ośrodek Kultury w Żołyńi

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żołyńi

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Łańcucie

KS – Klub Seniora

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żołyńi

NGO (ang. *non-governmental organization*) – organizacja pozarządowa

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

PIK – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

pp. – punkt procentowy

UG – Urząd Gminy w Żołyńi

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

WSTĘP

W Polsce problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi istotne wyzwanie zdrowotne i społeczne, wpływając zarówno na jednostki, jak i całe społeczności. Nadużywanie tych substancji prowadzi nie tylko do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ale również do rozpadu więzi rodzinnych, wykluczenia społecznego, wzrostu przestępczości oraz obciążeń dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Problem ten dotyczy różnych grup wiekowych, jednak szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące młodzieży i młodych dorosłych, wśród których obserwuje się wzrost zachowań polegających na eksperymentowaniu z substancjami psychoaktywnymi.

Napoje alkoholowe są bezspornie najbardziej dostępną substancją psychoaktywną w przypadku każdej grupy wiekowej. Według danych Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, w 2023 roku roczne spożycie czystego alkoholu na 1 mieszkańca Polski wyniosło 8,93 litrów, co jest wartością najniższą na przestrzeni ostatnich analizowanych lat¹. Problem spożywania alkoholu dotyczy zarówno kobiet, jak i mężczyzn, jednak to właśnie mężczyźni stanowią grupę szczególnie narażoną na częstsze sięganie po tego typu substancje – spożywają oni alkohol niemal trzykrotnie częściej niż kobiety, tj. przez średnio 106 dni, podczas gdy kobiety piją alkohol średnio przez 37 dni w ciągu roku. Taka różnica może być związana nie tylko z czynnikami społecznymi i kulturowymi, ale także z odmiennymi preferencjami – mężczyźni częściej wybierają piwo, podczas gdy kobiety chętniej sięgają po wino².

Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczne spożycie alkoholu wśród młodzieży, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych w przyszłości. Według wyników ostatniej edycji europejskiego badania ESPAD (*ang. European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*) z 2024 roku, prowadzonego na reprezentatywnej grupie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat, odsetek uczniów w Polsce, którzy pili alkohol w ciągu ostatnich 30 dni, wyniósł 39,1%. W porównaniu z poprzednią edycją badań ESPAD, wartość ta uległa spadkowi o 7,5 pp.³.

¹ Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.

² Tamże.

³ Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 r.

Innym z kluczowych wyzwań współczesnego społeczeństwa jest dostęp do narkotyków. Ich dostępność, wzorce konsumpcji oraz konsekwencje prawne i społeczne wymagają stałego monitorowania i działań prewencyjnych. Europejski Raport Narkotykowy z 2024 roku zwraca uwagę na fakt, że około 8,0% mieszkańców Europy w wieku 15-64 lat używało tego typu substancji w ciągu ostatniego roku, natomiast blisko co trzeci podejmował się tego przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia (29,9%). Najwyższy odsetek osób dotkniętych problemem obserwuje się w grupie wiekowej 15-34 lat, gdzie w ciągu 2024 roku było to 15,0%⁴. Według badań ESPAD z 2024 roku, odsetek uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków kiedykolwiek w życiu, wyniósł 16,9%. Oznacza to spadek w porównaniu z poprzednim badaniem ESPAD z 2019 roku, gdzie tenże odsetek wyniósł 21,4%⁵. W badaniu przeprowadzonym w 2021 roku przez Fundację CBOS, odnotowano, że w 2024 roku 13% uczniów zażywało narkotyki, co oznacza spadek o 3 pp. względem roku 2018. Marihuana i haszysz pozostają najczęściej stosowanymi przez uczniów substancjami – na zażywanie ich kiedykolwiek w życiu wskazało 36,2% respondentów w 2021 roku, co wskazuje na tendencje spadkowe poczynając od 2016 roku, gdy odsetek ten wyniósł 42,0%, przez 37,5% w roku 2018⁶.

W 2022 roku w Polsce wszczęto 37 572 postępowań na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi wzrost o 1 522 spraw w porównaniu do roku 2021, w którym odnotowano 36 050 takich postępowań. W 2022 roku podejrzenie popełnienia przestępstwa z uwagi o zapisy ustawy dotyczyło 36 591 osób, co oznacza niewielki wzrost w porównaniu do roku 2021, kiedy liczba podejrzanych wyniosła 36 282⁷.

⁴ Dane referencyjne zamieszczone w Raporcie pochodzą z okresu od stycznia do grudnia 2022 roku (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024).

⁵ Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 r.

⁶ Malczewski A., Młodzież a substancje psychoaktywne w: Młodzież 2021 – raport z badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację CBOS, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, 2022, s. 208-223.

⁷ Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.

Coraz częściej obserwuje się także występowanie uzależnień behawioralnych (tj. uzależnień od wykonywania pewnych czynności), które zgodnie z kryteriami aktualnie obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 wykazują podobne mechanizmy do uzależnień od substancji, wśród których znajdują się m.in.: utrata kontroli, priorytetyzacja danego zachowania lub substancji kosztem innych obszarów życia oraz kontynuacja pomimo negatywnych skutków.

Najważniejsze wnioski wynikające z raportu Nastolatki 3.0 opracowanego na podstawie badania przeprowadzonego między październikiem, a listopadem 2022 roku, wskazują na wzrost średniego czasu korzystania z Internetu przez nastolatki w dni powszednie – w 2022 roku było to ponad 5 godzin w ciągu dnia, co oznacza wzrost względem wyników badania zrealizowanego w 2020 roku. Szczególnie alarmujący jest wysoki odsetek nastolatków, którzy w czasie korzystania z Internetu spotykają się z przemocą (44,6%) lub mową nienawiści (68,4%). Brak kontroli rodzicielskiej nad korzystaniem z Internetu przez młodzież może prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji, takich jak nadmierne spędzanie czasu w sieci, kontakt z nieodpowiednimi treściami czy zwiększone ryzyko cyberzagrożeń. Tym bardziej niepokojący jest fakt, że ponad połowa nastolatków uczestniczących w badaniu deklaruje, że ich rodzice nie wyznaczają żadnych zasad dotyczących czasu spędzanego w Internecie (53,7%)⁸.

Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie młodzieży, prowadząc do zaniedbywania obowiązków. Obawy budzi fakt, że blisko co czwarty nastolatek często rezygnuje z wykonywania obowiązków domowych na rzecz mediów społecznościowych (23,8%) oraz przyznaje, że z tego samego powodu zaniedbuje swoje obowiązki szkolne (28,7%)⁹.

Dane te podkreślają potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, mających na celu ograniczenie skali problemu oraz wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w zakresie redukcji szkód muszą dotyczyć wszystkich grup społecznych i stanowić usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane

⁸ Lange R., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.

⁹ Tamże.

w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Nadużywanie substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i alkoholu, stanowi poważne wyzwanie zdrowotne i społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany w trendach konsumpcji, wzrastająca dostępność substancji psychoaktywnych oraz nowe zagrożenia, wymagają kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych. W związku z tym Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2025 rok rekomenduje m.in.:

- ▶ zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem wyników diagnozy lokalnych potrzeb w zakresie leczenia uzależnień,
- ▶ udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- ▶ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- ▶ wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkotykowych,
- ▶ wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żołynia na lata 2026-2029 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Żołynia. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych

dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja w/w zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żółnia na lata 2026-2029 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

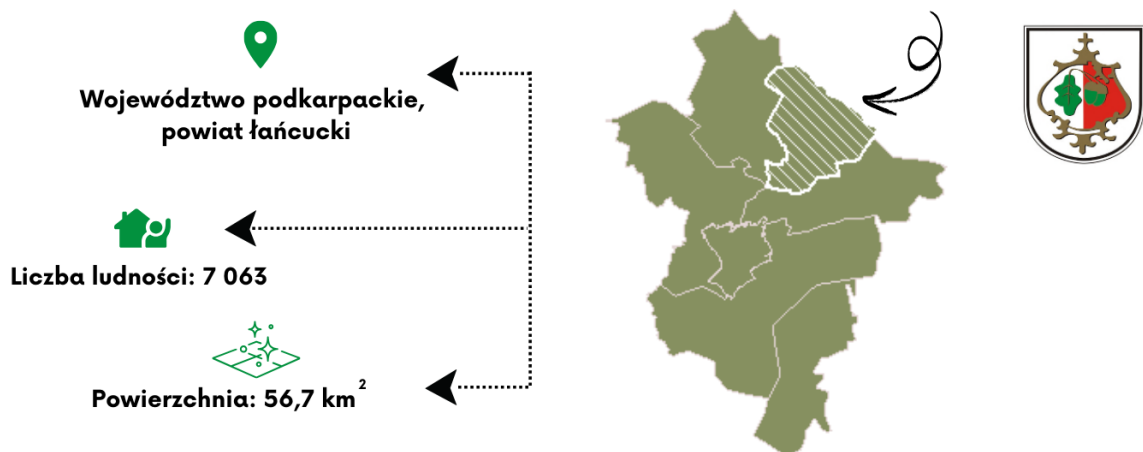
Kierunki działań zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żółnia na lata 2026-2029, są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia, którego celem strategicznym jest *zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu*, a jednym z celów operacyjnych NPZ jest profilaktyka uzależnień, w tym: zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom, uzależnienie od nikotyny (tytoniu), uzależnienie od alkoholu, uzależnienia od zachowań (uzależnienia behawioralne) oraz uzależnienia od narkotyków.

Program jest zgodny z następującymi aktami prawnymi:

- ▶ ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ▶ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ▶ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ▶ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ▶ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ▶ ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ▶ ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

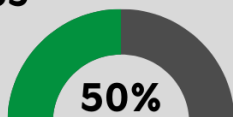
CHARAKTERYSTYKA GMINY ŻOŁYNIA

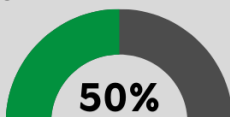
Przyrost naturalny: -86

Ekonomiczne grupy wieku:

3 535

3 528

19,1%

21,0%

KULTURA

- Gminna Biblioteka Publiczna
- Gminny Ośrodek Kultury

OŚWIATA

- Przedszkole w Żołyńi (oddziały przy ul. Białobrzeszkiej, ul. Górskiej i ul. Zakęcie)
- Punkt Przedszkolny w Kopaniach Żołyńskich
- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Jana Kantego w Żołyńi
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Batalionów Chłopskich w Żołyńi
- Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Brzózce Stadnickiej
- Szkoła Podstawowa w Smolarzynie
- Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Żołyńi

POMOC I WSPARCIE

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żołyńi,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- Klub Seniora.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy gminy Żołynia należą:

- ▶ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żołyńi,
- ▶ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ▶ Zespół Interdyscyplinarny,
- ▶ Komenda Powiatowa Policji w Łańcucie,
- ▶ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łańcucie,
- ▶ Poradnia Uzależnień w Łańcucie,
- ▶ Powiatowy Urząd Pracy w Łańcucie,
- ▶ Urząd Gminy w Żołyńi,
- ▶ placówki oświatowe,
- ▶ placówki ochrony zdrowia,
- ▶ placówki kulturalne i rekreacyjne,
- ▶ organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe,
- ▶ Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- ▶ Klub Seniora.

Są to instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie gminy Żołynia należy zaliczyć:

- ▶ pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- ▶ członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ▶ pracowników i specjalistów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- ▶ funkcjonariuszy Policji,
- ▶ sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- ▶ pracowników placówek ochrony zdrowia,
- ▶ przedstawicieli organizacji pozarządowych i związków wyznaniowych.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żołyni powołana do wykonywania zadań gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 roku w skład Komisji wchodziło 7 członków. Do zadań GKRPA zalicza się:

1. Inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co najmniej raz w roku.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami rady gminy, będącymi podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
6. Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.
7. Kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
9. Podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, a także ukończenie studiów podyplomowych i specjalizacji.

Dane dotyczące działań GKRPA w gminie Żołynia podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024 przedstawia poniższa tabela. W 2024 roku członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z 2 osobami z problemem alkoholowym oraz 3 członkami ich rodzin. W 2024 roku wystąpiono również do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 3 mieszkańców gminy. W stosunku do 2023 roku zauważyć można spadek liczby osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin, z którymi GKRPA prowadziła rozmowy. W porównaniu do roku poprzedniego zaobserwować można również spadek w zakresie liczby osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Szczegółowe informacje znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żołyni wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	2	4	2
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	9	7	3
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	1	6	3

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

Członkowie GKRPA wspierają również osoby zmagające się z problemem przemocy domowej, w tym kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami. Na podstawie dostępnych danych można dostrzec, iż GKRPA w 2024 roku podejmowała się powyższych działań wobec 6 osób doznających przemocy domowej oraz 2 osób stosujących przemoc. W stosunku do 2023 roku nastąpił spadek zarówno w zakresie liczby osób doznających, stosujących oraz świadków przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA.

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
osoby doznające przemocy domowej	7	7	6
osoby stosujące przemoc domową	2	4	2
świadkowie przemocy domowej	2	1	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

Istotnym wsparciem lokalnego systemu profilaktyki jest realizacja programów i innych działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej.

Profilaktyka w obszarze uzależnień i innych problemów społecznych dzieli się na trzy podstawowe poziomy: uniwersalną, selektywną i wskazującą. Podział ten oparty jest na zakresie i grupie odbiorców działań profilaktycznych.

- ▶ Profilaktyka uniwersalna skierowana jest do całej populacji, niezależnie od poziomu ryzyka – np. całe szkoły, społeczności lokalne, klasy, rodziny, a jej celem jest zapobieganie występowaniu problemów w przyszłości poprzez wzmacnianie czynników chroniących i ograniczanie czynników ryzyka.
- ▶ Profilaktyka selektywna skierowana jest do osób lub grup znajdujących się w podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów – np. dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, młodzież z trudnościami wychowawczymi. Jej celem jest przeciwdziałanie rozwojowi problemów poprzez interwencję ukierunkowaną na specyficzne czynniki ryzyka.
- ▶ Profilaktyka wskazująca skierowana jest do osób, u których występują już wczesne objawy problemów (np. pierwsze epizody używania substancji, zaburzenia zachowania), ale które nie spełniają jeszcze kryteriów diagnostycznych zaburzenia. Celem tego rodzaju profilaktyki jest szybkie i precyzyjne reagowanie, aby zapobiec pogłębieniu problemu lub jego utrwaleniu.

W 2024 roku w szkołach funkcjonujących na terenie gminy Żołynia przeprowadzono program o potwierdzonej skuteczności, tj. program rekomendowany w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii. Był to program „Debata”, w którym wzięło udział 89 uczniów oraz 6 nauczycieli. W latach 2022-2023 nie prowadzono takich działań.

W 2024 roku i w latach poprzednich realizowano inne formy działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, w tym jednorazowe prelekcje, pogadanki, spektakle, festyny i inne imprezy plenerowe, imprezy sportowe i konkursy. W 2024 roku w powyższych formach działań profilaktycznych wzięło udział łącznie 1 537 osób¹⁰.

Ponadto w 2024 roku zorganizowano szkolenia i warsztaty dla rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży. Uczestniczyło w nich 330 rodziców oraz 68 nauczycieli. Ponadto organizowano zajęcia sportowe dla dzieci¹¹.

Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny (PIK), finansowany ze środków pochodzących z koncesji przyznawanych na sprzedaż napojów alkoholowych. Jego zadaniem jest wsparcie osób w kryzysach, w szczególności zmagających się z problemem uzależnień oraz uwikłanych w przemoc domową. Zakres działania pomocy obejmuje ponadto uzależnienia behawioralne. Główne zadania punktu to:

- ▶ motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień,
- ▶ motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych,
- ▶ udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- ▶ rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- ▶ inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- ▶ udzielenie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się,
- ▶ udzielanie pomocy osobom z problemem uzależnień behawioralnych oraz narkomanii.

Punkt w 2024 roku był czynny średnio 8 godzin w miesiącu, a poradnictwo udzielane w nim jest przez pedagoga i członka GKRPA.

W 2024 roku w PIK udzielono porad 2 osobom z problemem alkoholowym, 3 dorosłym członkom rodzin osób z problemem alkoholowym, 2 osobom doznającym przemocy domowej oraz 2 osobom stosującym przemoc. W stosunku do 2023 roku spadła liczba osób korzystających z PIK we wszystkich powyższych grupach. Należy zauważyć, iż mimo niewielkiej liczby osób korzystających z PIK warto stale rozwijać aparat pomocowy

¹⁰ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok

¹¹ Tamże

i usługowy, w tym inicjować dodatkowe działania środowiskowe ukierunkowane na rozpoznawanie i wspieranie środowisk szczególnie dotkniętych lub narażonych na występowanie tego rodzaju sytuacji kryzysowych. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Żołyńni w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
osoby z problemem alkoholowym	2	4	2
osoby z problemem narkotykowym	0	0	0
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	2	7	3
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym	0	0	0
osoby doznające przemocy domowej	7	7	2
osoby stosujące przemoc domową	2	4	2

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE ŻOŁYNIA

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu.

W 2024 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Żołyńnia wyniosła łącznie 7 986 598,04 zł, w tym najwięcej, bo 4 030 759,15 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa). Wartość napojów o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) wyniosła 507 888,65 zł, natomiast powyżej 18% – 3 447 950,24 zł. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1. W porównaniu do roku 2023 wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy uległa zmniejszeniu o 1,7%, z kolei w stosunku do 2022 roku wzrosła o 5,4%.

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Żołynia w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

W 2024 roku gminę Żołynia zamieszkiwały łącznie 5 582 osoby, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie gminy alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła zatem 1 430,77 zł – w porównaniu do 2023 roku, gdy liczba dorosłych mieszkańców wynosiła 5 590 osób, nastąpił spadek na poziomie 1,6%.

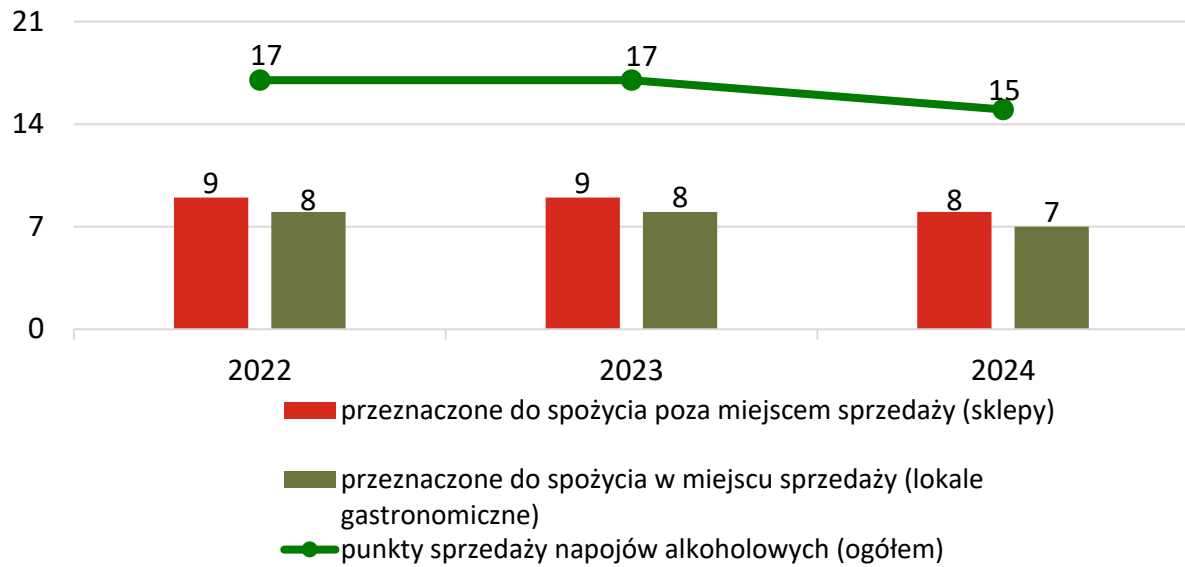
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca gminy Żołynia na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

W latach 2022-2024 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy uległa spadkowi. W 2024 roku na jej terenie znajdowało się 8 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 7 punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne). W stosunku do lat 2022-2023 liczba punktów prowadzących sprzedaż alkoholu zmalała o 2.

Wykres 1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Żołynia na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

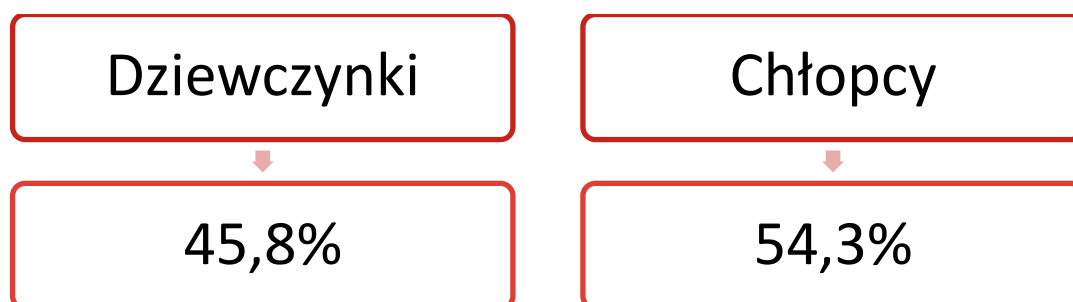
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, a także uzależnieniami behawioralnymi¹².

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie z gminy Żołynia wypełnili łącznie 247 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek ilustruje strukturę próby według płci. W badaniu diagnozującym problemy społeczne dziewczynki stanowiły 45,8% badanej próby (113 osób), podczas, gdy chłopcy wypełnili 54,3% kwestionariuszy (134 osoby).

Rysunek 3. Płeć: N¹³=247

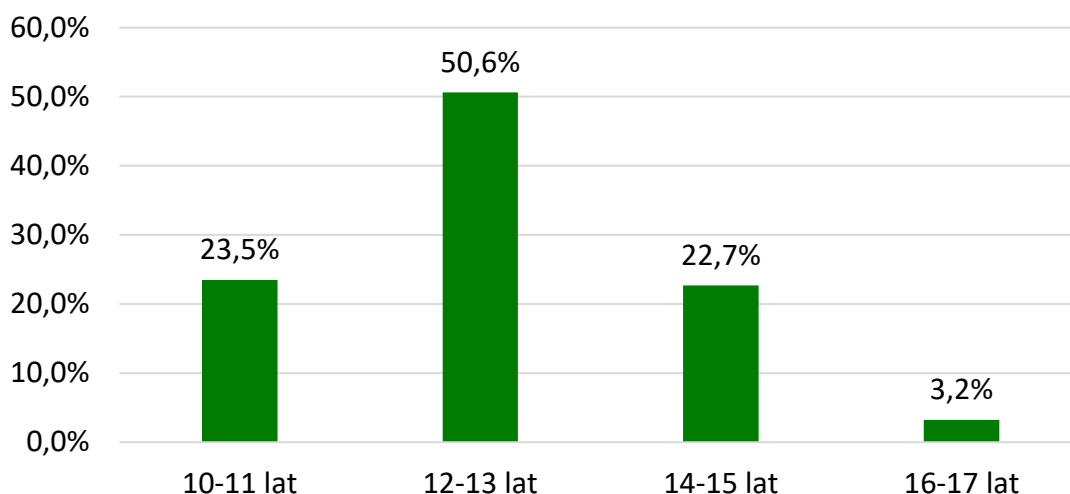

Podział ankietowanych ze względu na wiek przedstawiał się w sposób następujący. Połowa uczniów biorących udział w badaniu, zadeklarowała wiek mieszczący się w przedziale 12-13 lat (50,6%), a co czwarty respondent był w wieku 10-11 lat (23,5%) oraz 14-15 lat (22,7%). Najmniejszy odsetek stanowili badani w wieku 16-17 lat (3,2%).

¹² W niniejszym dokumencie przedstawiono wyniki badań w ujęciu procentowym, które zaokrąglono do wartości dziesiętnych. Z uwagi na to, suma procentowego udziału odpowiedzi w danym pytaniu może odbiegać o 0,5 pp. od 100%.

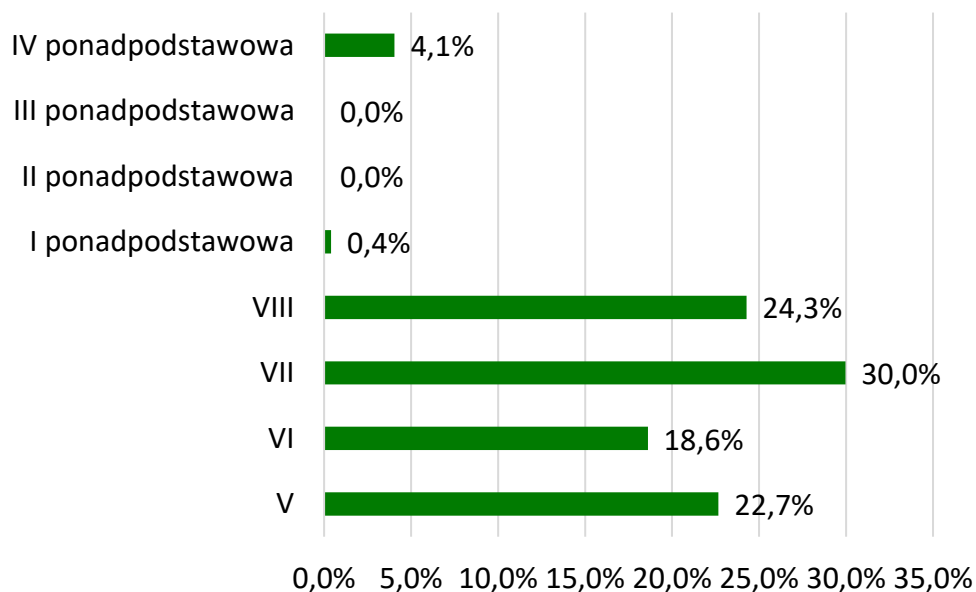
¹³ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

Wykres 2. Wiek: N=247

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Najwięcej ankietowanych uczniów w momencie badania uczęszczało do klasy VII szkoły podstawowej (30,0%), a średnio co czwarty badany wskazał na klasę VIII (24,3%). Kolejno uczniowie wskazywali klasę V (22,7%), klasę VI (18,6%), klasę IV ponadpodstawową (4,1%), a najmniejszy odsetek uczył się w klasie I ponadpodstawowej (0,4%).

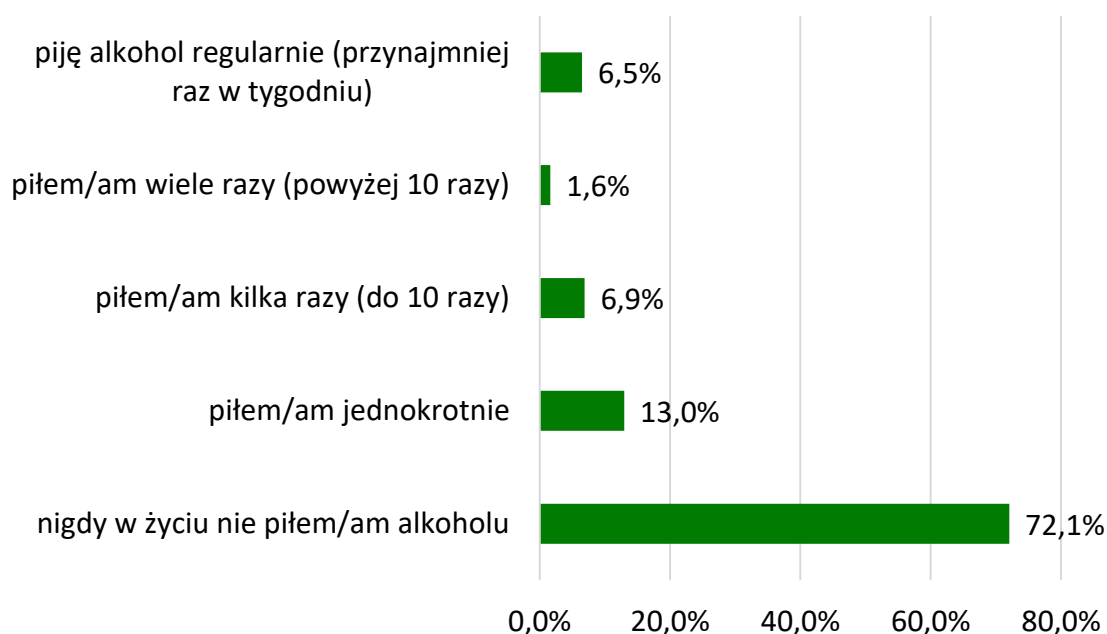
Wykres 3. Klasa: N=247

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z analizowanych pytań dotyka problemu spożywania alkoholu przez uczniów z gminy Żółnia. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miało 28,0% uczniów, w tym 13,0% spożyło go jednokrotnie, 6,9% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), 1,6% wiele razy (powyżej 10 razy), a 6,5% młodzieży zadeklarowało regularne sięganie po napoje alkoholowe (przynajmniej raz w tygodniu).

Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=247

Następne pytanie zostało skierowane do uczniów, którzy w poprzednim pytaniu zadeklarowali sięgnięcie kiedykolwiek po alkohol i miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania go w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Z poniższych informacji wynika, że 66,7% badanych nie spożywało alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni (46 osób), natomiast 13,0% respondentów zadeklarowało, że piło alkohol 1-2 razy w ciągu ostatniego miesiąca (9 osób). 4,4% ankietowanych wskazało, że w omawianym okresie sięgnęło po alkohol 3-4 razy (3 osoby), 2,9% – 5-7 razy (2 osoby), z kolei 13,0% – więcej niż 7 razy (9 osób).

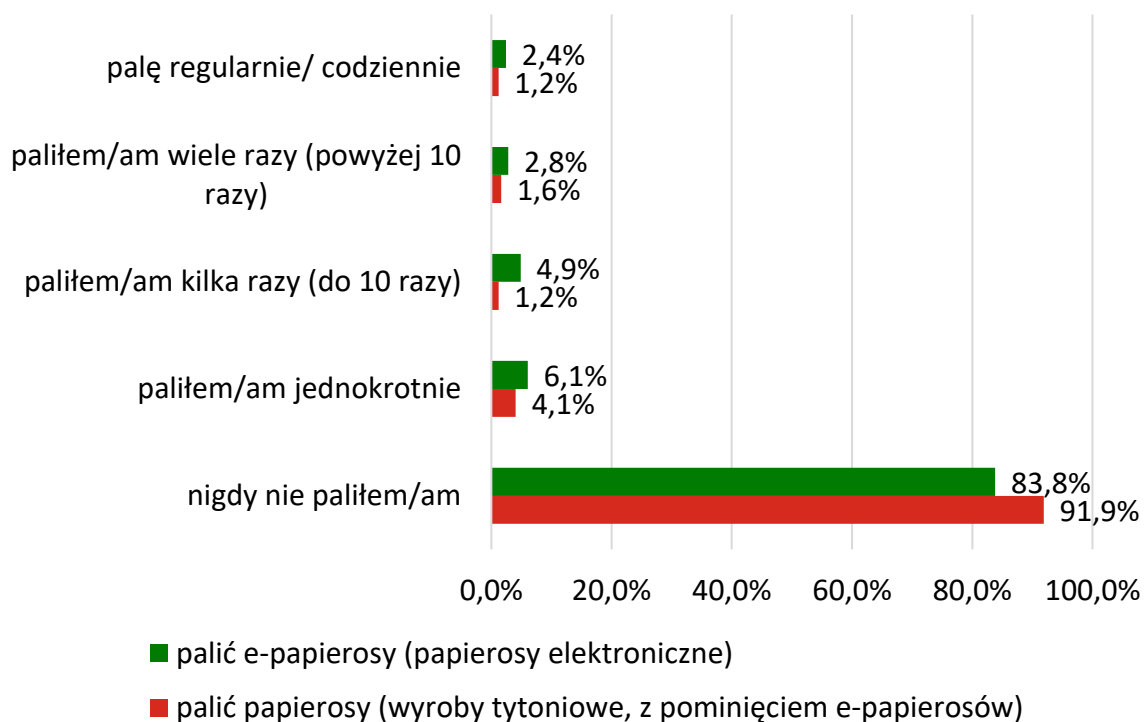
Tabela 4. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=69

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	66,7%	46
1 – 2 razy	13,0%	9
3 – 4 razy	4,4%	3
5 – 7 razy	2,9%	2
więcej niż 7 razy	13,0%	9

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy tradycyjne (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miało łącznie 8,1% ankietowanych, wśród których 4,1% paliło je jednokrotnie, 1,2% – kilka razy (do 10 razy), 1,6% – wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast 1,2% ma z nimi styczność regularnie/codziennie. Kontakt z e-papierosami miało 16,2% ankietowanych, wśród których 6,1% sięgnęło po nie jednokrotnie, 4,9% – kilka razy (do 10 razy), 2,8% – wiele razy (powyżej 10 razy), a 2,4% pali je regularnie/codziennie.

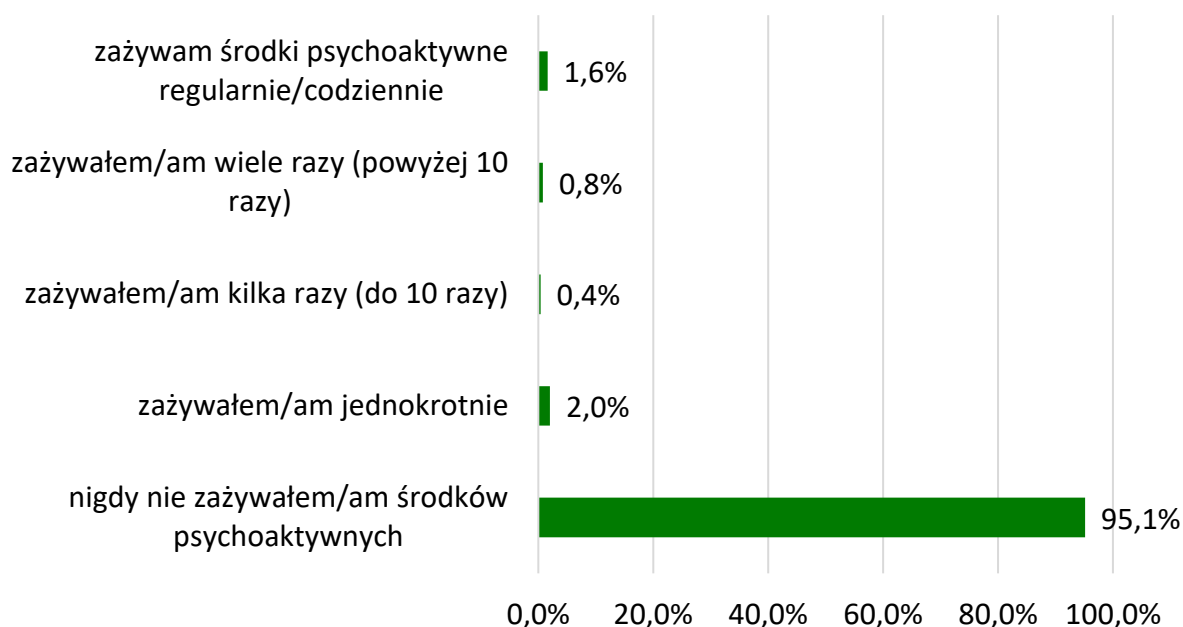
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się palić e-papierosy (papierosy elektroniczne)/palić papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) N=247

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że 4,8% z nich sięgnęło kiedykolwiek po substancje psychoaktywne, z czego 2,0% zażywało je jednokrotnie, 0,4% – kilka razy (do 10 razy), 0,8% – wiele razy (powyżej 10), a 1,6% robi to regularnie/codziennie.

Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=247

Poniższa tabela przedstawia częstotliwość zażywania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Można zauważyć, że w tym okresie sięgnęło po nie 7 osób (63,7%), w tym po 3 osoby wskazały na częstotliwość 1-2 razy oraz więcej niż 7 razy (po 27,3%), a 1 ankietowany zażywał je 5-7 razy (9,1%). 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 5. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=11

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	36,4%	4
1 – 2 razy	27,3%	3
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	9,1%	1
więcej niż 7 razy	27,3%	3

Poniższa tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzaju zażywanych substancji. Jak wynika z danych najczęściej, bo 6 ankietowanych zadeklarowało palenie marihuany (60,0%), z kolei po 5 osób wskazało na amfetaminę, dopalacze oraz leki w celu odurzenia (po 50,0%). 4 uczniów zażywało mefedron (40,0%), natomiast najmniej, bo 2 osoby inne, nieokreślone przez siebie substancje (20,0%). 2 respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie

Tabela 6. Jakie substancje psychoaktywne zażywałeś/aś? N=10

Odpowiedź	%	Liczba odp.
marihuana	60,0%	6
amfetamina	50,0%	5
dopalacze	50,0%	5
leki w celu odurzenia	50,0%	5
mefedron	40,0%	4
inne	20,0%	2

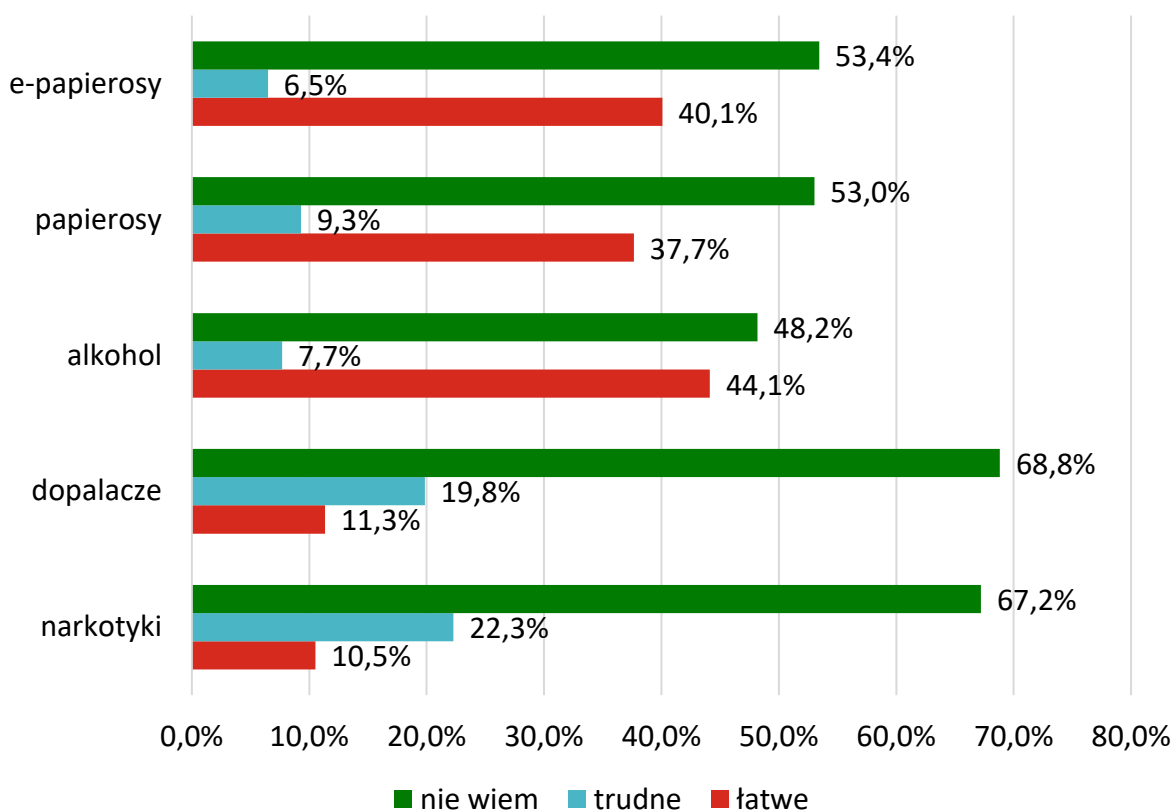
**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, większość ankietowanych nie posiada wiedzy w tym zakresie. Największą dostępnością charakteryzują się natomiast alkohol, e-papierosy oraz papierosy tradycyjne. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- ▶ narkotyki są łatwe do zdobycia dla 10,5% ankietowanych, a trudne dla 22,3% badanych,
- ▶ dopalacze są łatwe do zdobycia dla 11,3% badanych, a trudne dla 19,8%,
- ▶ alkohol jest łatwy do zdobycia dla 44,1% badanych, a trudny dla 7,7%,
- ▶ papierosy są łatwe do zdobycia dla 37,7% respondentów, a trudne dla 9,3%,

- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 40,1% młodych mieszkańców, a trudne dla 6,5%.

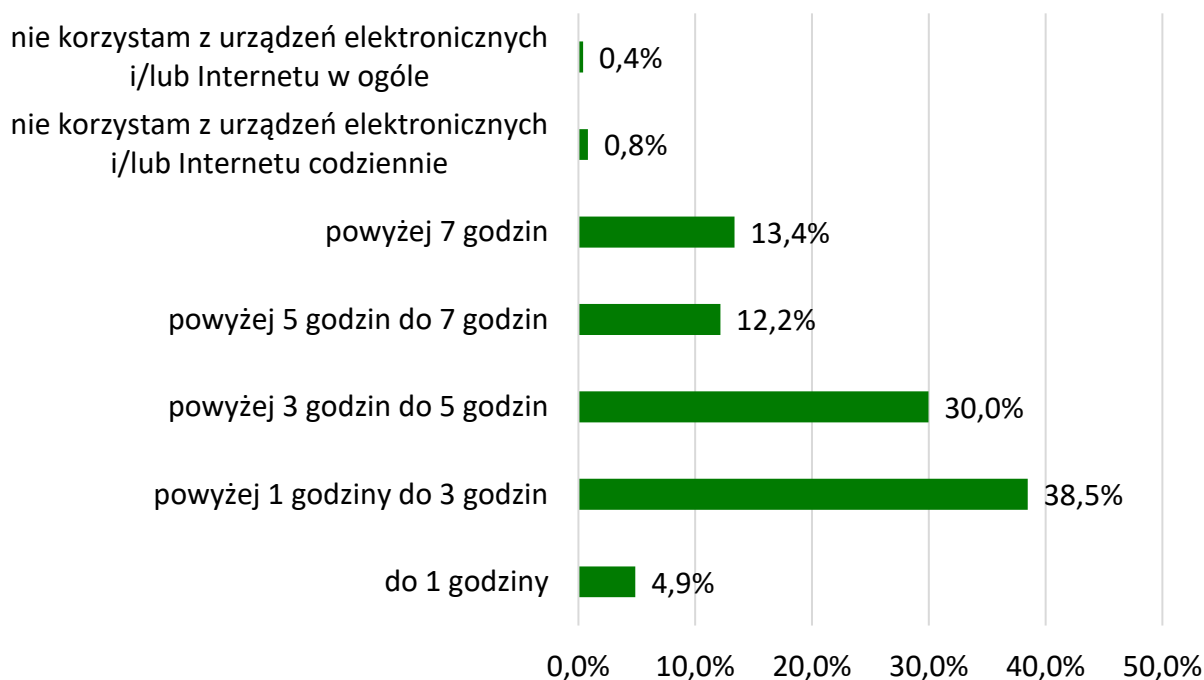
Wykres 7. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=247

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie kwestii korzystania z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu przez uczniów z gminy Żółnia. Pierwsze pytanie dotyczyło czasu, jaki badani poświęcają na korzystanie z tego typu urządzeń w ciągu dnia. Badanie wykazało, że ponad co trzeci młody mieszkaniec przeznacza na tę czynność powyżej 1 do 3 godzin dziennie (38,5%), a 30,0% – powyżej 3 do 5 godzin. Blisko co ósmy respondent korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu powyżej 5 do 7 godzin dziennie (12,2%), a co siódmy powyżej 7 godzin dziennie (13,4%). Tylko 4,9% uczniów wskazało, iż w ten sposób spędza czas do 1 godziny dziennie. 0,8% badanych podało, że nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie, a 0,4% nie robi tego w ogóle.

Wykres 8. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=247

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych. Tego typu zachowanie zadeklarowało łącznie 116 osób (47,1%), w tym: 19 badanych zdarzyło się to jednokrotnie (7,7%), 73 uczniom – czasami (29,7%), 6 ankietowanych zadeklarowało, że kłamię w tej kwestii często (2,4%), natomiast 18 uczniów – bardzo często (7,3%).

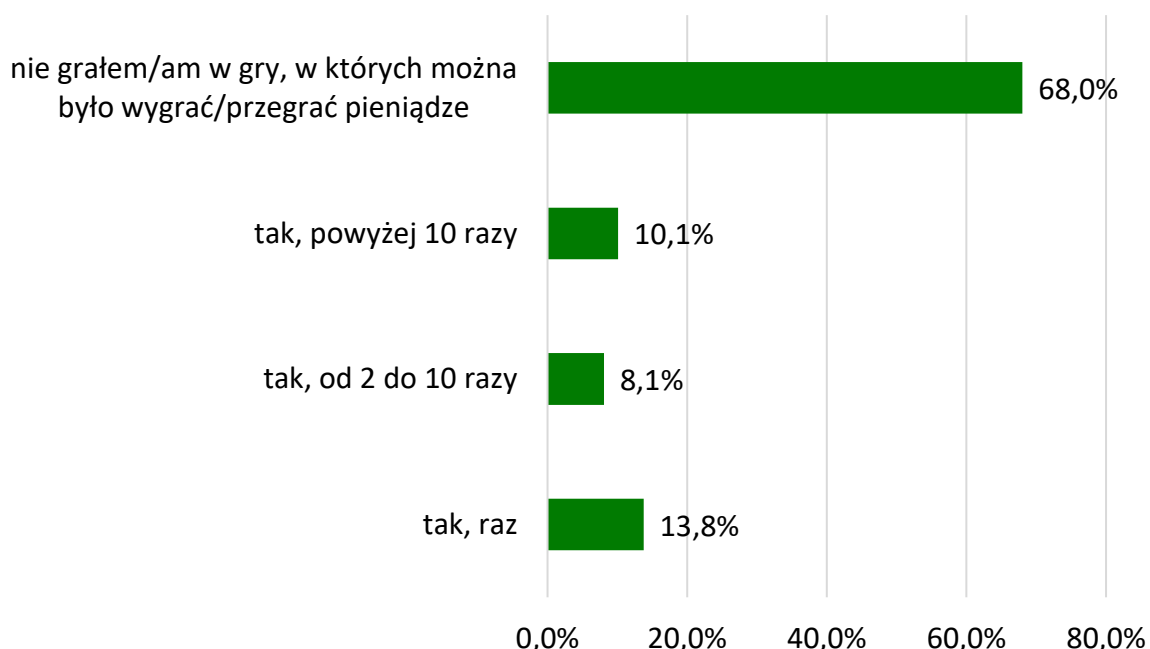
Tabela 7. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=246

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	7,3%	18
tak, często	2,4%	6
tak, czasami	29,7%	73
tak, jednokrotnie	7,7%	19
nie	52,9%	130

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 32,0% badanych. Wśród tych osób 13,8% grało w nie 1 raz, 8,1% – od 2 do 10 razy, natomiast 10,1% – powyżej 10 razy.

Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=247

Uczniowie, którzy zadeklarowali w ciągu ostatnich 12 miesięcy granie w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze, w kolejnym pytaniu zostali poproszeni o wyszczególnienie, jakiego rodzaju były to gry. Najwięcej odpowiedzi padło na zdraпки (51 osób, tj. 65,4%). W dalszej kolejności wskazywano na gry karciane np. poker, w tym online (17 osób, tj. 21,8%), inne gry np. zakłady z kolegami (16 osób, tj. 20,5%) oraz zakłady bukmacherskie i maszyny do gier hazardowych, w tym online (po 14 osób, tj. po 18,0%). Najrzadziej respondenci kupowali kupony lotto (12 osób, tj. 15,4%). 1 badany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 8. W jakie gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze zdarzyło Ci się grać?
N=78

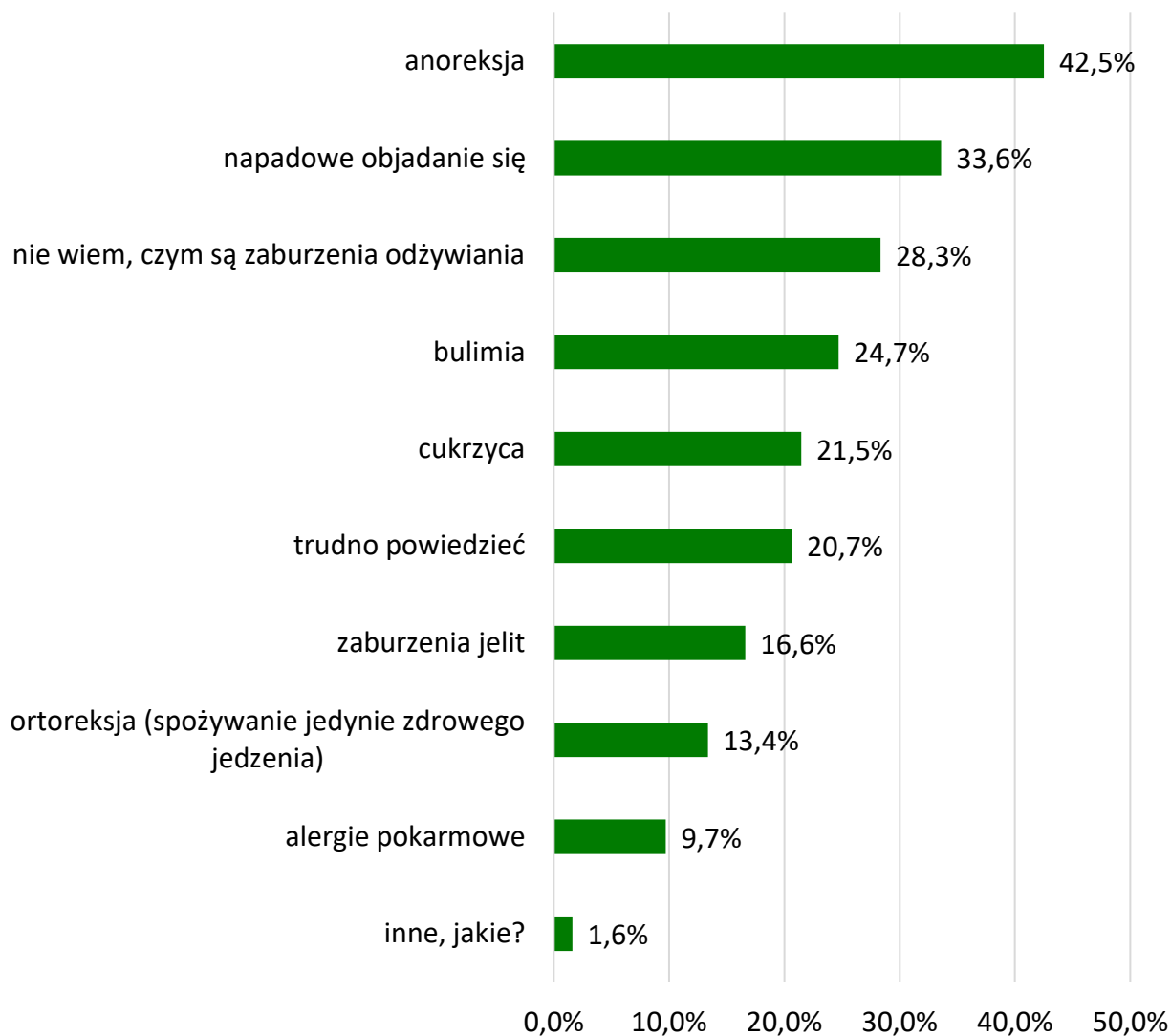
Odpowiedź	%	Liczba odp.
zdrapki	65,4%	51
gry karciane, np. poker (w tym online)	21,8%	17
inne, jakie?	20,5%	16
maszyny do gier hazardowych (w tym online)	18,0%	14
zakłady bukmacherskie	18,0%	14
lotto	15,4%	12

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Kolejna część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Żołynia dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do zaburzeń odżywiania. Średnio ponad co czwarty badany przyznał, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania (28,3%), a 20,7% trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Pozostała część najliczniej wskazywała na anoreksję (42,5%), napadowe objadanie się (33,6%) oraz bulimię (24,7%). Błędną wiedzę w tym zakresie wykazało 21,5% uczniów, w opinii których do zaburzeń odżywiania zalicza się cukrzycę, 16,6% osób w przypadku zaburzenia jelit oraz 9,7% jeżeli chodzi o alergię pokarmową. 13,4% badanych wskazało na ortoreksję, z kolei 1,6% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź inne (wpisując: „podjadanie między posiłkami oraz w nocy”).

Wykres 10. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=247

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

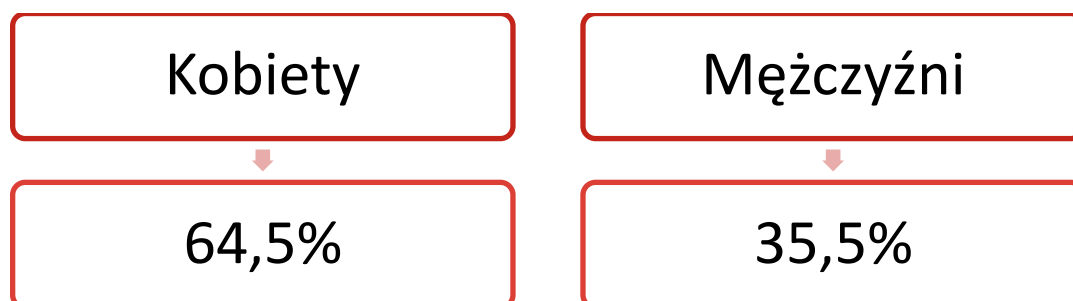
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców gminy Żołynia, a także korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze oraz innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

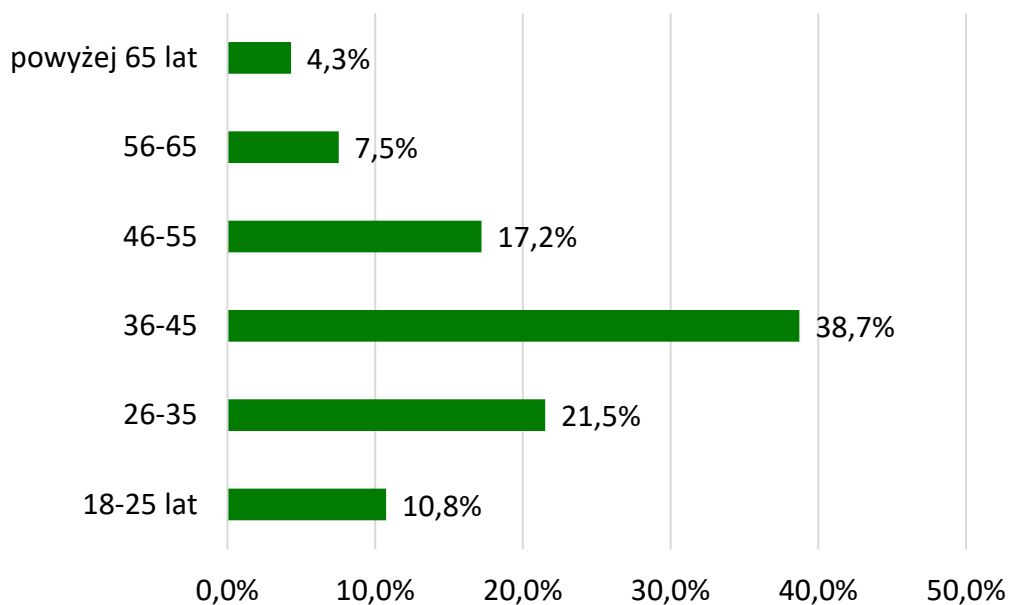
W badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie gminy Żołynia udział wzięło łącznie 93 pełnoletnich mieszkańców. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Zdecydowaną większość stanowiły kobiety, które uzupełniły łącznie 64,5% kwestionariuszy (60 osób), natomiast mężczyźni pozostałe 35,5% (33 osoby).

Rysunek 4. Płeć: N=93

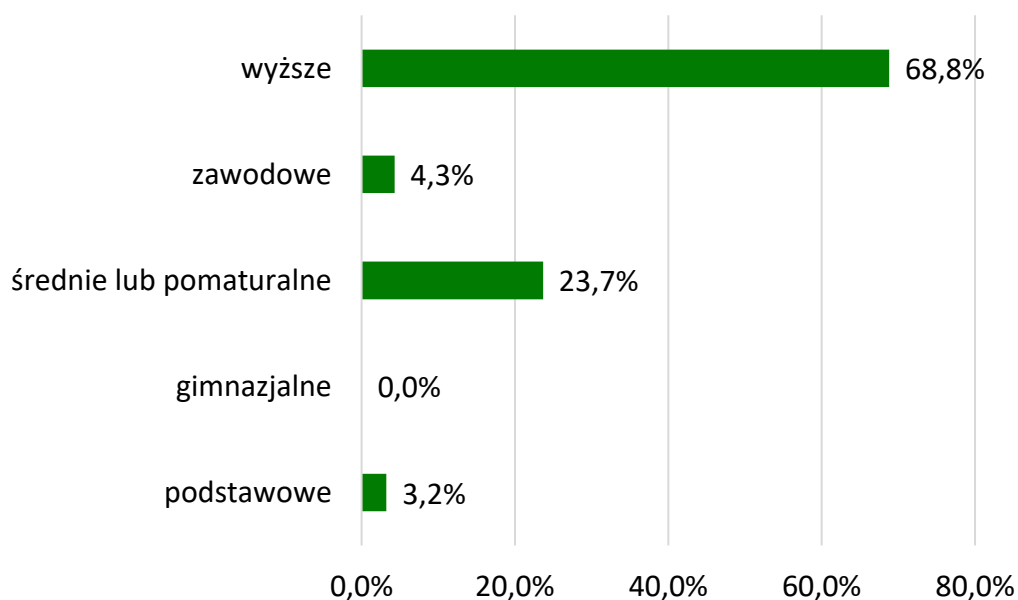
Analiza struktury badanej grupy świadczy o zróżnicowaniu respondentów pod względem wieku. Najliczniejszą grupę, bo 38,7% ankietowanych stanowiły osoby w wieku 36-45 lat, z kolei co piąty wskazał na przedział 26-35 lat (21,5%). W badaniu wzięli udział również respondenci w wieku 46-55 lat (17,2%) oraz 18-25 lat (10,8%). Osoby w wieku 56-65 lat stanowiły 7,5% próby badawczej, natomiast najmniej, bo 4,3% badani powyżej 65 lat.

Wykres 11. Wiek: N=93

Respondenci zostali zapytani również o poziom ich wykształcenia. Jak wynika z ich deklaracji, najwięcej, bo 68,8% posiada wykształcenie wyższe, z kolei 23,7% legitymuje się wykształceniem średnim lub pomaturalnym. 4,3% badanych wskazało na wykształcanie zawodowe, a 3,2% na podstawowe.

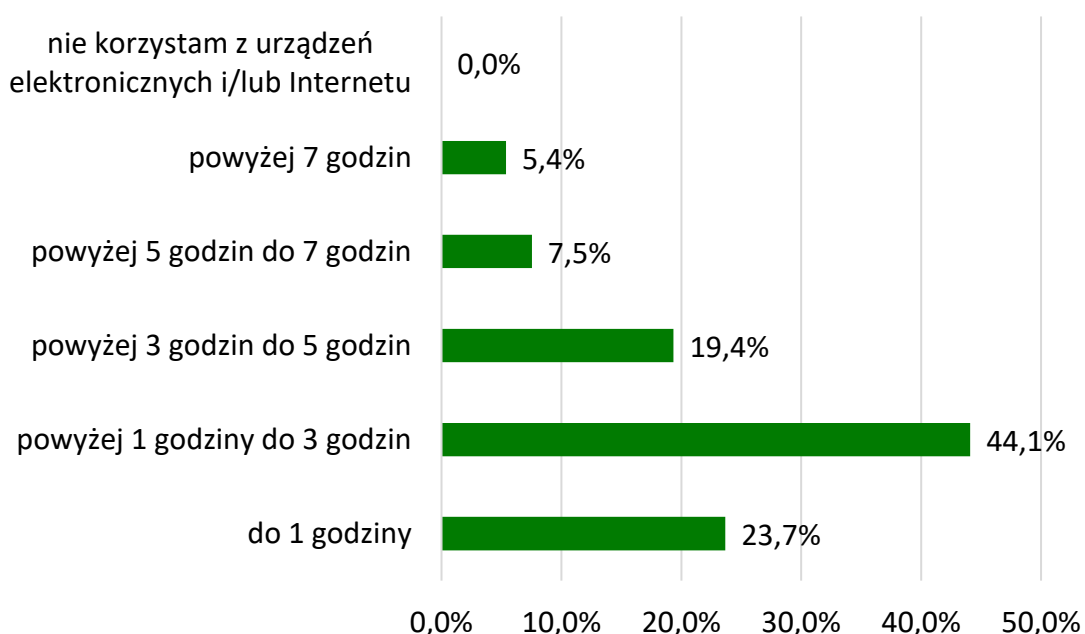
Wykres 12. Wykształcenie: N=93

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, ile czasu dziennie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Z ich odpowiedzi wynika, że prawie połowa badanych spędza w ten sposób od 1 do 3 godzin dziennie (44,1%), a co czwarty ankietowany do 1 godziny (23,7%). 19,4% spędza na korzystaniu z Internetu powyżej 3 godzin do 5 godzin dziennie, 7,5% – powyżej 5 do 7 godzin dziennie, natomiast 5,4% – powyżej 7 godzin dziennie.

Wykres 13. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=93

Zapytano również, czy badanym zdarza się korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej, niż początkowo planowali. Większość badanych przyznała, że takie sytuacje miały miejsce (56 osób, tj. 60,9%). Przeciwnego zdania był co szósty ankietowany (13,0%, tj. 12 osób). Odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło 17,4% badanych (16 osób), a 8,7% wskazało, że nie przewiduje określonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (8 osób).

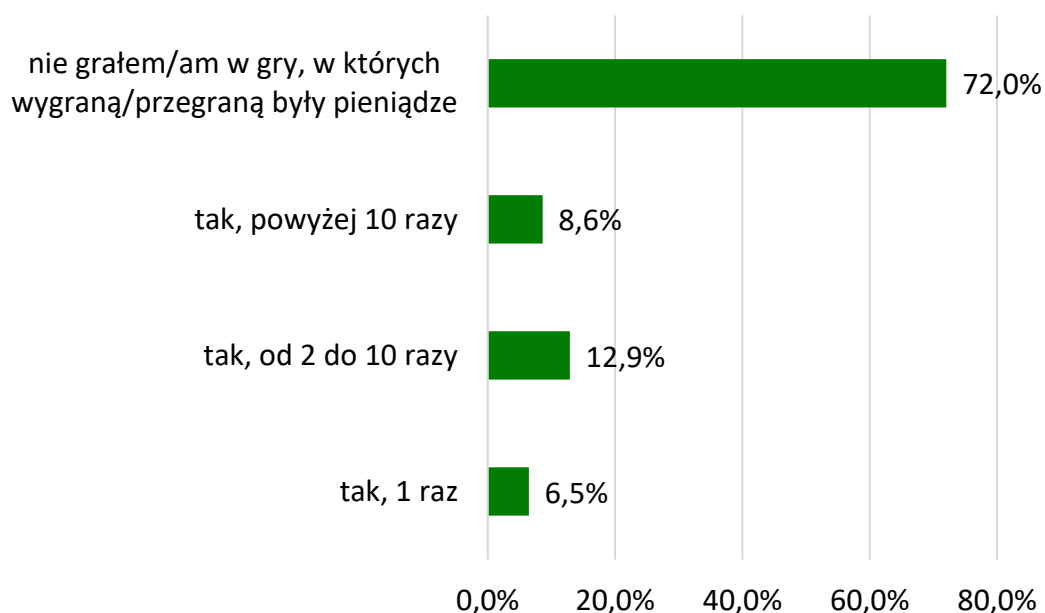
Tabela 9. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładali/a? N=92

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	60,9%	56
nie	13,0%	12
trudno powiedzieć	17,4%	16
nie przewiduję określonego czasu	8,7%	8

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miało 28,0% dorosłych respondentów, wśród których 6,5%, zadeklarowało, że grało w takie gry 1 raz, 12,9% osób przyznało się do grania w tego typu gry od 2 do 10 razy, z kolei 8,6% – więcej niż 10 razy.

Wykres 14. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=93

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami korzystającymi z gier hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 6 ankietowanych potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji w swoim życiu (24,0%), 18 osób temu zaprzeczyło (72,0%), z kolei 1 respondent miał trudność w odpowiedzi na to pytanie (4,0%). Jedna osoba nie udzieliła odpowiedzi na pytanie.

Tabela 10. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze? N=25

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	24,0%	6
nie	72,0%	18
trudno powiedzieć	4,0%	1

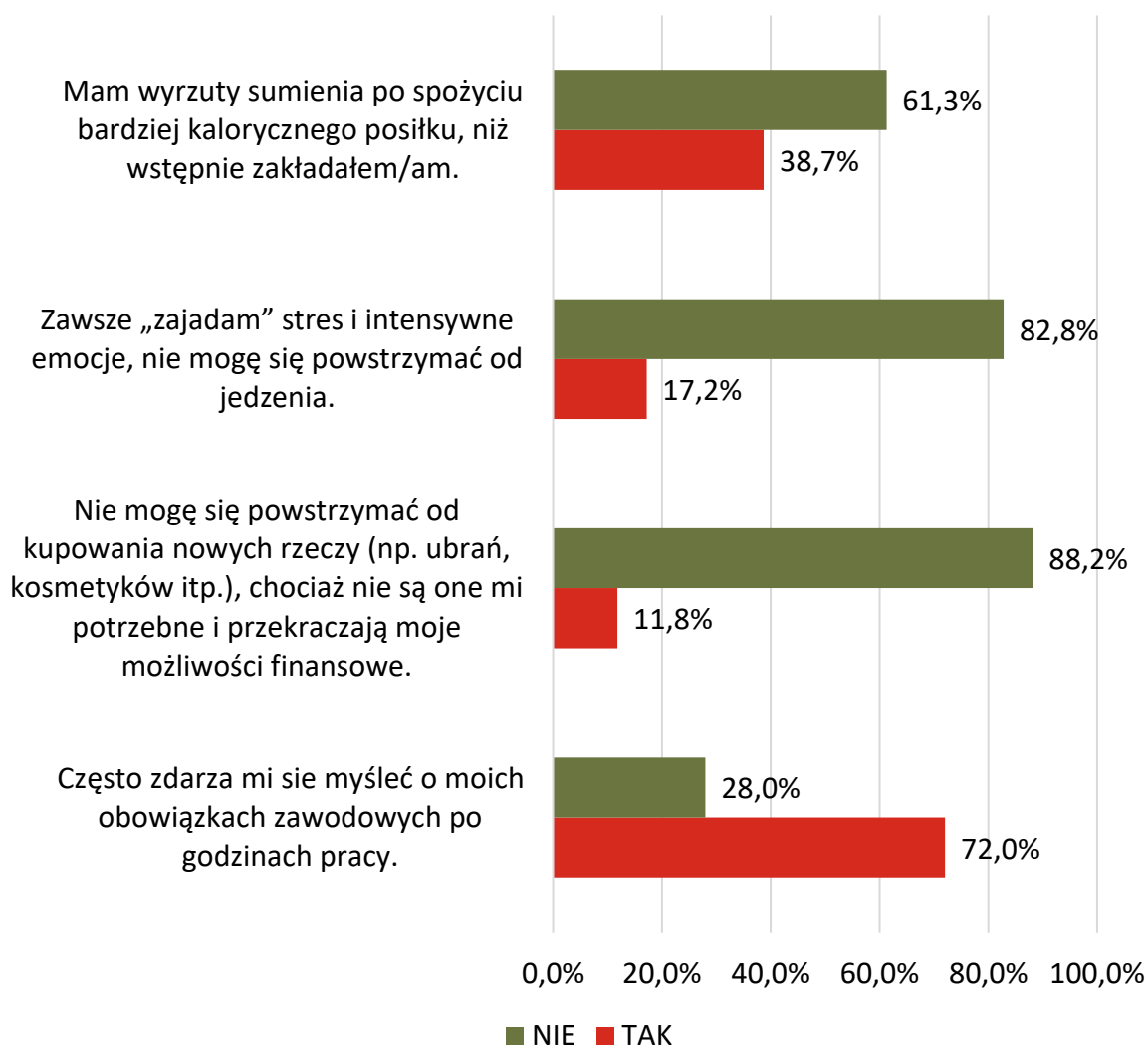
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Żółnia, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat swoich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm, pracoholizm są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania mogące świadczyć o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie odżywiania oraz w kwestii pracoholizmu. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- ▶ 38,7% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku,
- ▶ 17,2% osób biorących udział w badaniu zawsze zajada stres i intensywne emocje,
- ▶ 11,8% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych,
- ▶ 72,0% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy.

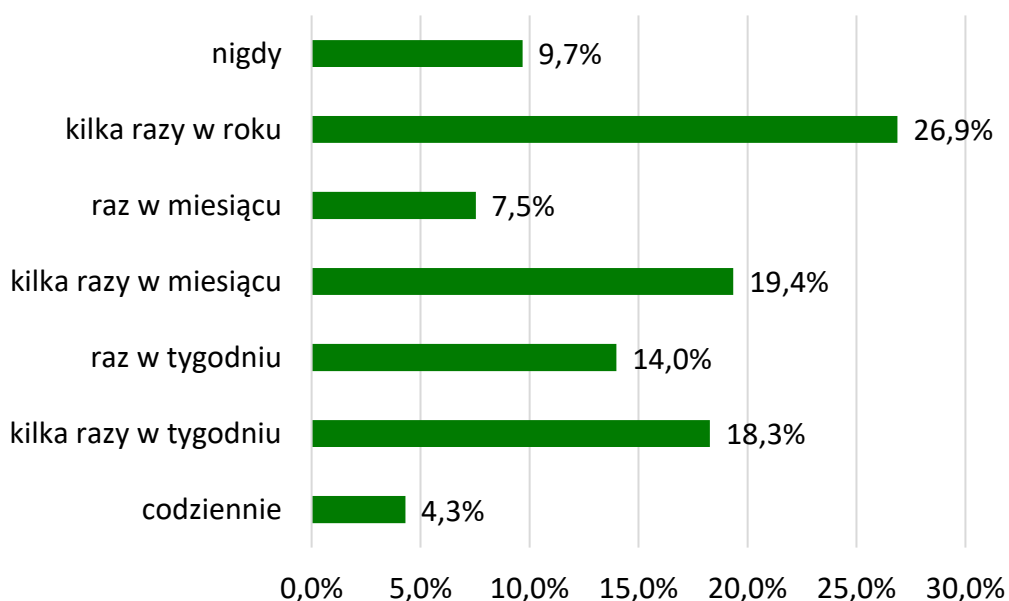
Wykres 15. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=93

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Całkowitą abstynencję zadeklarował co dziesiąty ankietowany, tj. 9,7%, natomiast 26,9% sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. 7,5% respondentów podało, że pije alkohol raz w miesiącu, z kolei 19,4% wskazało na picie kilka razy w miesiącu. Raz w tygodniu po alkohol sięga 14,0% ankietowanych, kilka razy w tygodniu – 18,3%, a codziennie pije 4,3% osób.

Wykres 16. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=93

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Zdecydowana większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyła im się taka sytuacja (57 osób, tj. 69,5%). Przeciwniej odpowiedzi udzieliło 30,5% ankietowanych (25 osób), z czego 12 respondentów zadeklarowało, że miało to miejsce 1 raz (14,6%), według 8 badanych – 2-5 razy (9,8%), 3 dorosłych 6-10 razy (3,7%), z kolei 2 ankietowanych upiło się powyżej 10 razy (2,4%). 2 badanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 11. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=82

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	14,6%	12
2-5 razy	9,8%	8
6-10 razy	3,7%	3
powyżej 10 razy	2,4%	2
ani razu	69,5%	57

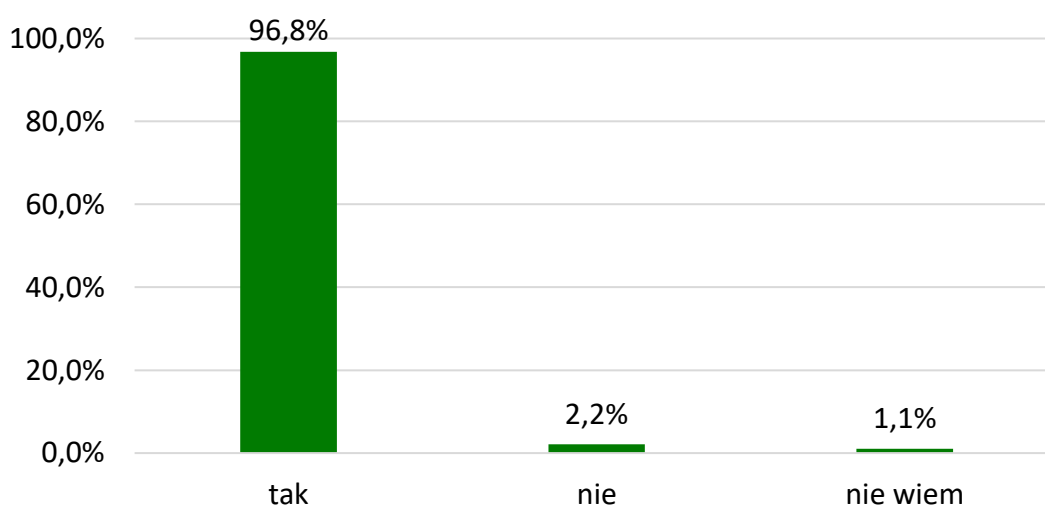
Ważnym elementem badania jest również określenie skali prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie gminy. Wśród badanych 6 osób podało, że nie posiada prawa jazdy (7,1%), 77 respondentów zaprzeczyło, jakoby w ciągu ostatnich 30 dni prowadziło pojazd po spożyciu alkoholu (91,7%), z kolei do kierowania pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu przyznał się 1 ankietowany, któremu zdarzało się to często (1,2%).

Tabela 12. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=84

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	91,7%	77
raz mi się to zdarzyło	0,0%	0
zdarzało mi się to sporadycznie	0,0%	0
zdarzało mi się to często	1,2%	1
nie posiadam prawa jazdy	7,1%	6

W ostatnim pytaniu dotyczącym tego obszaru, ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, zdecydowana większość dorosłych mieszkańców gminy jest świadoma szkodliwości spożywania napojów alkoholowych, co zadeklarowało 96,8% respondentów, 2,2% odpowiedziało przecząco, z kolei 1,1% nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie.

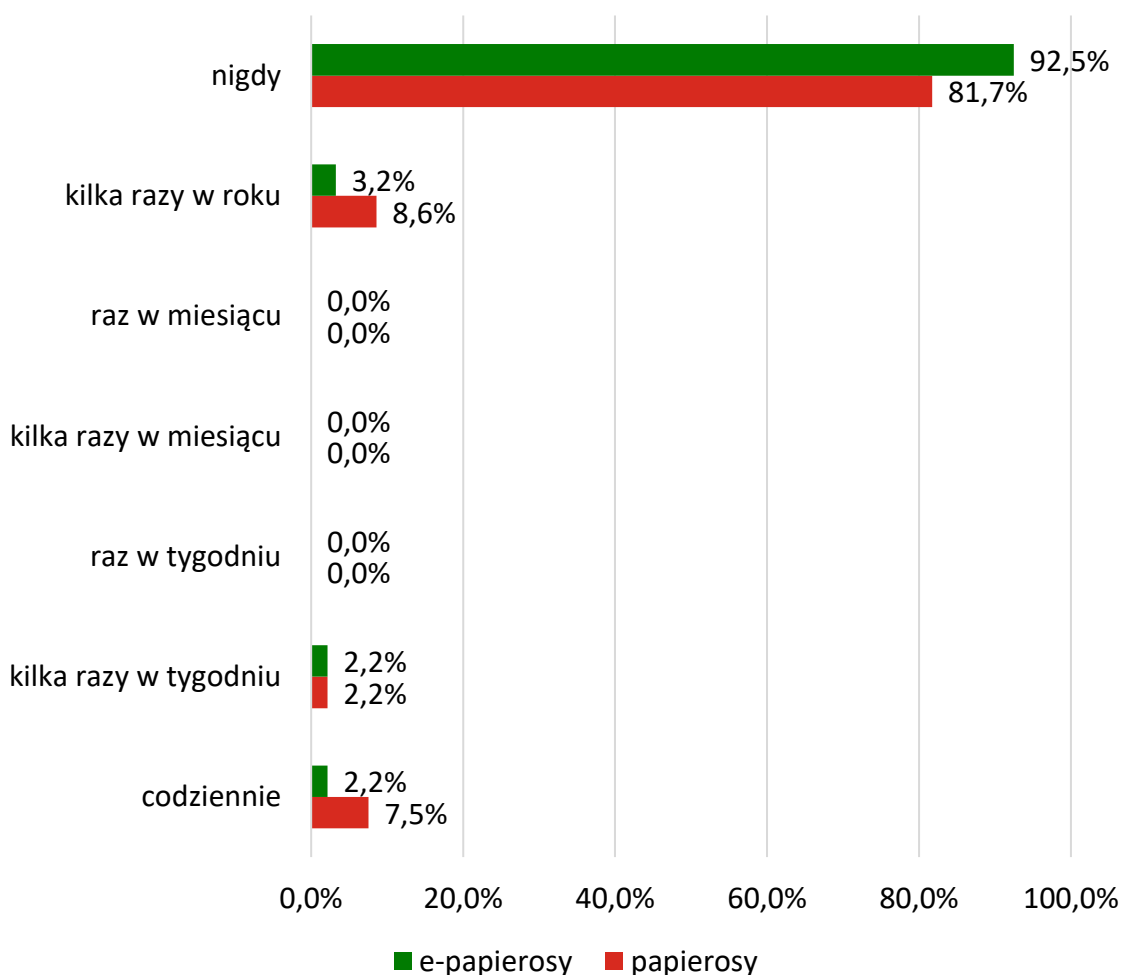
Wykres 17. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=93

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców gminy Żołynia. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 18,3% ankietowanych, spośród których 8,6% pali kilka razy w roku, 2,2% – kilka razy w tygodniu, natomiast codzienne palenie wskazało 7,5% respondentów. Osoby te są szczególnie narażone na wystąpienie negatywnych konsekwencji uzależnienia od nikotyny. Po elektroniczne papierosy sięga łącznie 7,6% respondentów, przy czym 3,2% ankietowanych używa e-papierosów kilka razy w roku, a po 2,2% – kilka razy w tygodniu oraz codziennie.

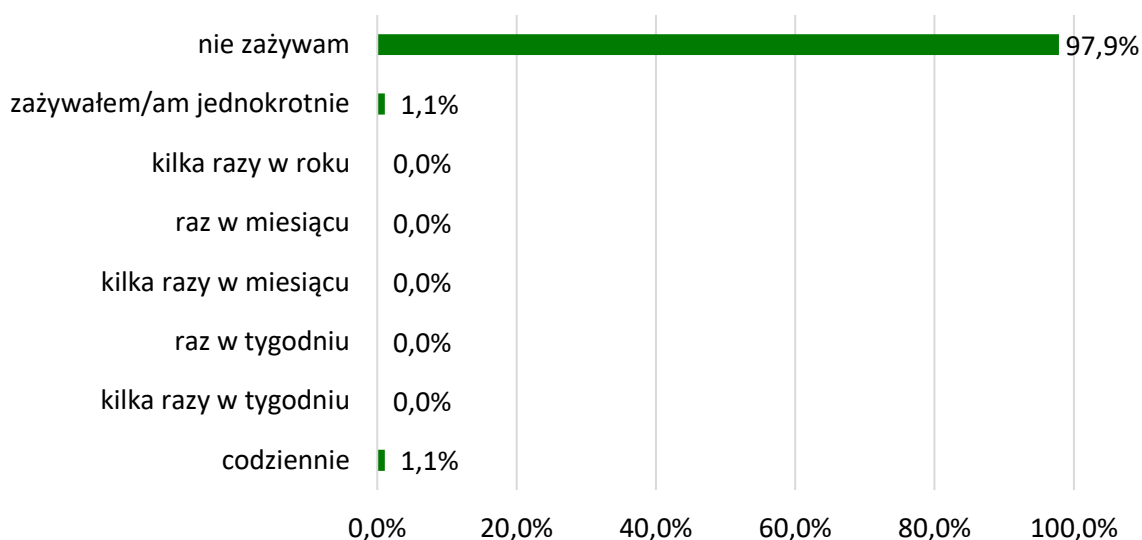
Wykres 18. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=93

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejna część badania miała na celu określenie stopnia rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy. Jak wynika z analizy materiału badawczego, po 1,1% badanych zażyło środki psychoaktywne jeden raz i tyle samo zażywa je codziennie

Wykres 19. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=93

Kolejna tabela przedstawia rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące rodzaju zażywanych substancji. Jak wynika z odpowiedzi, 2 osoby paliły marihuanę, a po 1 badanym wskazało na amfetaminę, dopalacze, leki w celu odurzenia się oraz inne takie jak np. metamfetamina.

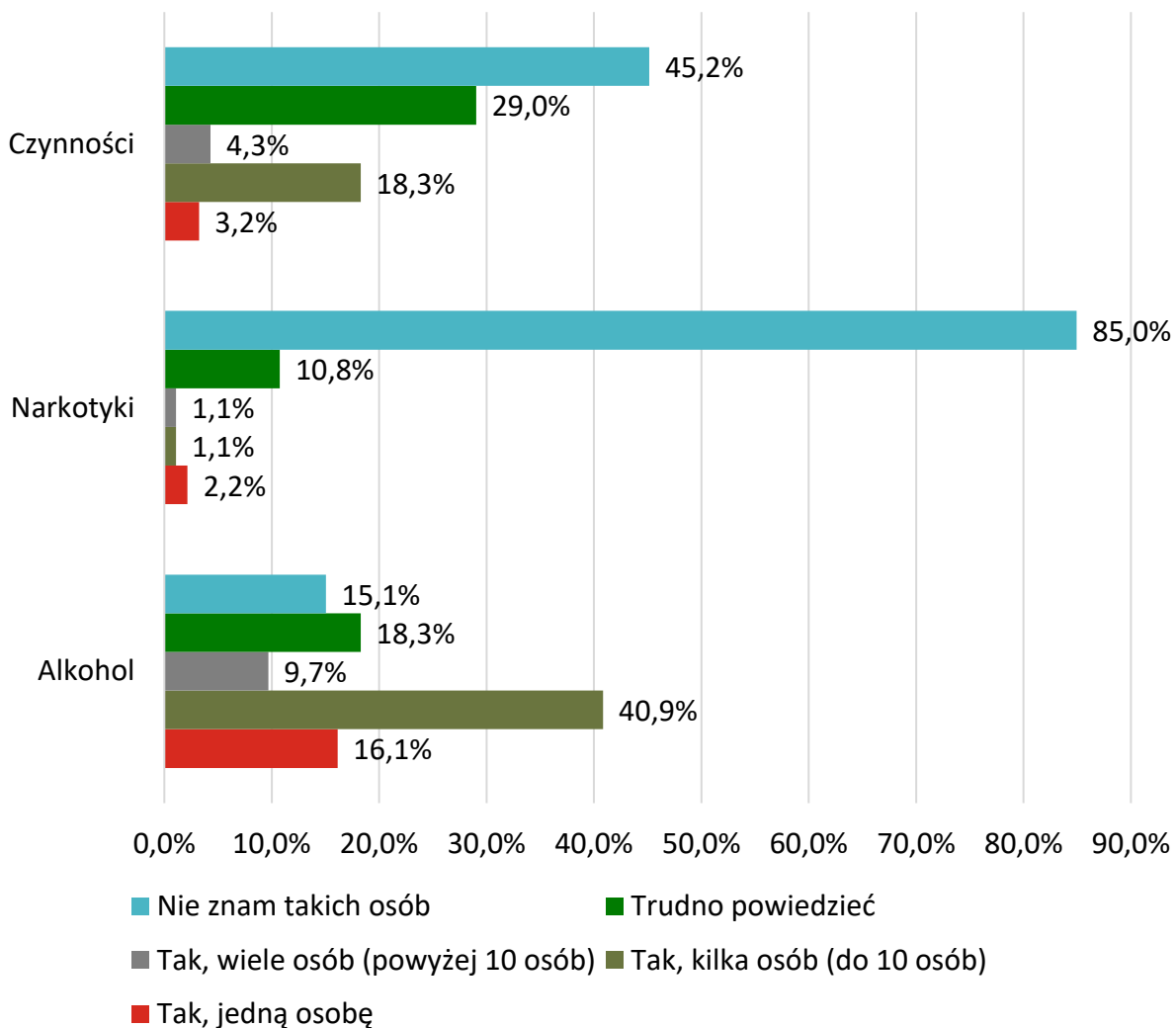
Tabela 13. Jakie substancje Pan/i zażywał/a? N=2

Odpowiedź	Liczba odp.
marihuana	2
amfetamina	1
dopalacze	1
leki w celu odurzania się	1
inne	1

Kolejne pytanie dotyczyło tego, czy badani znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, uprawiania sportu, pracy, oglądania treści pornograficznych). Z przeprowadzonych badań wynika, że:

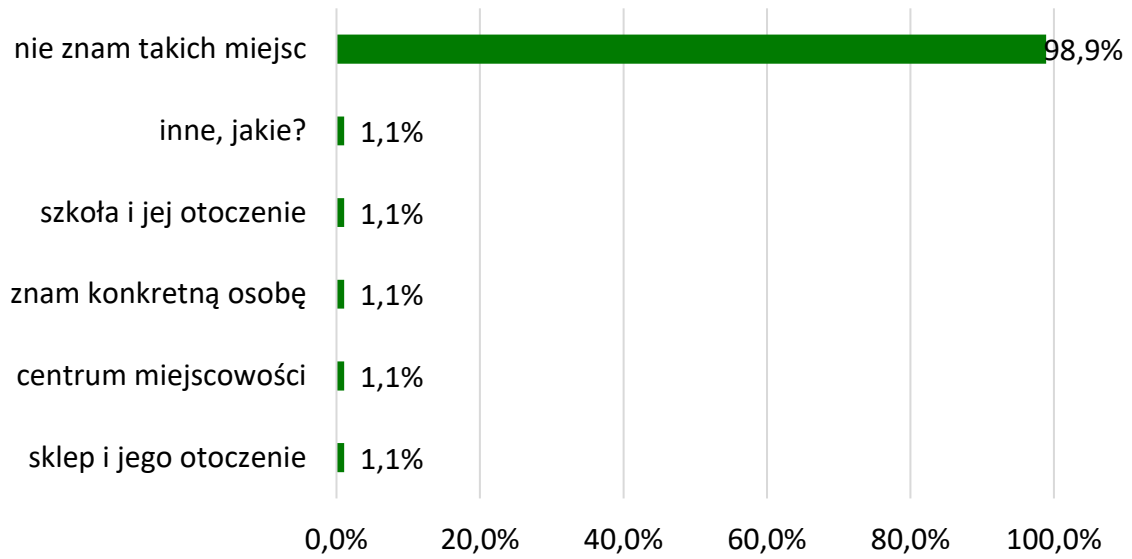
- ▶ 66,7% badanych zna osoby, które nadużywają alkoholu, w tym: 16,1% – jedną osobę, 40,9% – kilka osób (do 10), 9,7% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 18,3% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”;
- ▶ 4,4% badanych zna osoby, które nadużywają narkotyków, w tym: 2,2% – jedną osobę, 1,1% – kilka osób (do 10), 1,1% – wiele osób (powyżej 10), a 10,8% wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”;
- ▶ 25,8% badanych zna osoby dotknięte problemem uzależnień behawioralnych, w tym: 3,2% – jedną osobę, 18,3% – kilka osób (do 10), 4,3% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 29,0% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Wykres 20. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=93

W następnym pytaniu mieszkańcy gminy mieli odpowiedzieć, czy znają miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze. Twierdząco odpowiedziało 1,1% badanych, z czego wszystkie odpowiedzi padły na szkołę i jej otoczenie, centrum miejscowości, sklep i jego otoczenie, znajomość konkretnych osób oraz inne miejsca, takie jak *piwnica*.

Wykres 21. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? N=93

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH PRZEPROWADZONYCH NA TERENIE GMINY ŻOŁYNIA W 2025 ROKU

W 2025 roku na terenie gminy Żołynia zostało przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne wśród lokalnej społeczności, w którym uczestniczyło 93 dorosłych mieszkańców gminy oraz 247 uczniów. Poniżej, w formie graficznej, przedstawione zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań, dotyczące kwestii uzależnień.

Uczniowie

Na podstawie wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Żołynia można wskazać kilka obszarów, w których problemy społeczne występują najczęściej i są najbardziej nasilone.

Największe wyzwania odnotowano w trzech głównych obszarach:

1. Używanie substancji psychoaktywnych – szczególnie alkoholu i e-papierosów

Spożywanie alkoholu zadeklarowało aż 28,0% uczniów, z czego część sięga po niego regularnie. Problem dotyczy również e-papierosów – kontakt z nimi miało 16,2% badanych, z czego 2,4% używa ich codziennie. Problem tradycyjnych papierosów dotyczy nieco mniejszej grupy (8,1%), ale jest nadal istotny. Narkotyki stosowało 4,8% uczniów, a 1,6% zażywa je regularnie.

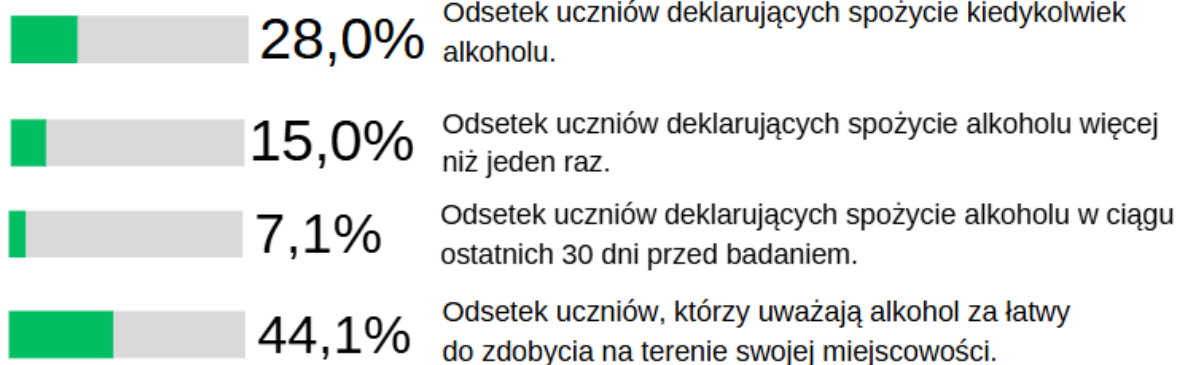
2. Uzależnienia behawioralne – długie korzystanie z Internetu i urządzeń elektronicznych

Ponad połowa uczniów spędza w sieci ponad 3 godziny dziennie, a 13,4% deklaruje korzystanie ponad 7 godzin dziennie. Aż 47,0% uczniów przyznaje się do kłamania na temat czasu spędzanego przed ekranem, co może wskazywać na rozwijające się uzależnienie behawioralne.

3. Zachowania ryzykowne związane z grami hazardowymi

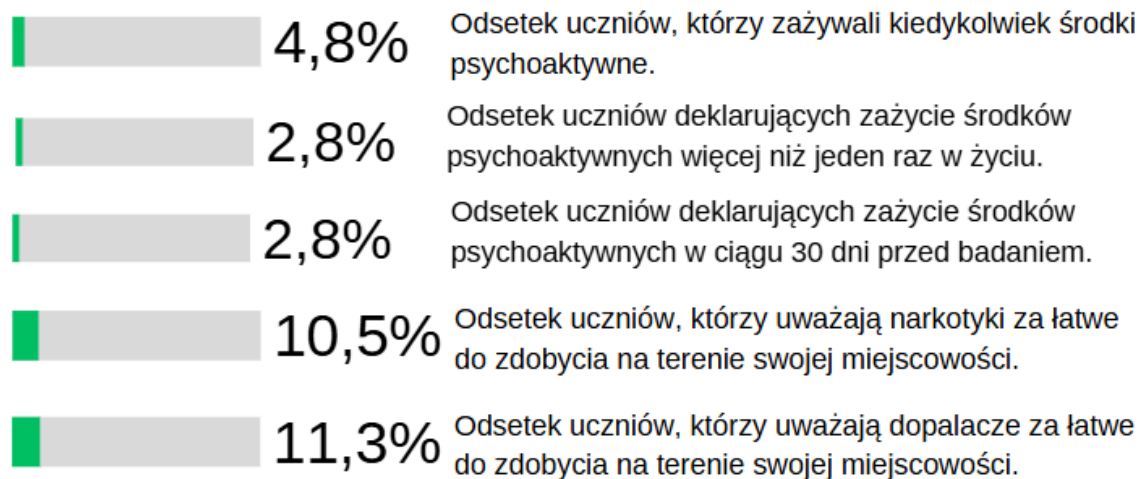
32,0% uczniów brało udział w grach na pieniądze w ciągu ostatniego roku. Najczęściej były to zdrapki, ale także gry karciane, zakłady bukmacherskie czy maszyny hazardowe, co jest niepokojącym sygnałem dotyczącym przedwczesnego kontaktu z hazardem.

PROBLEM ALKOHOLOWY

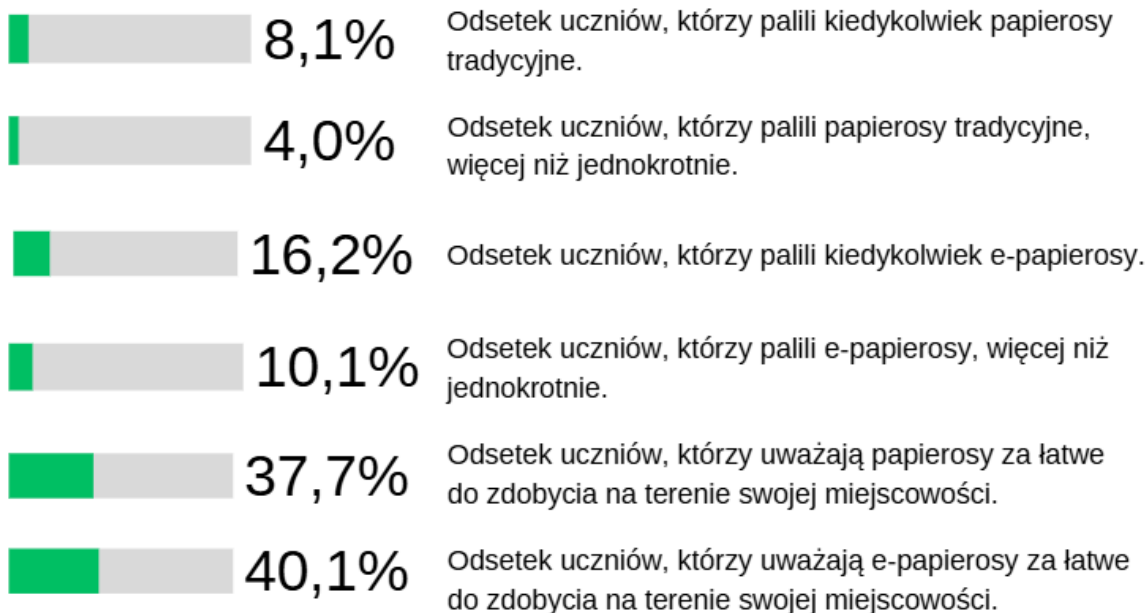
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=247

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

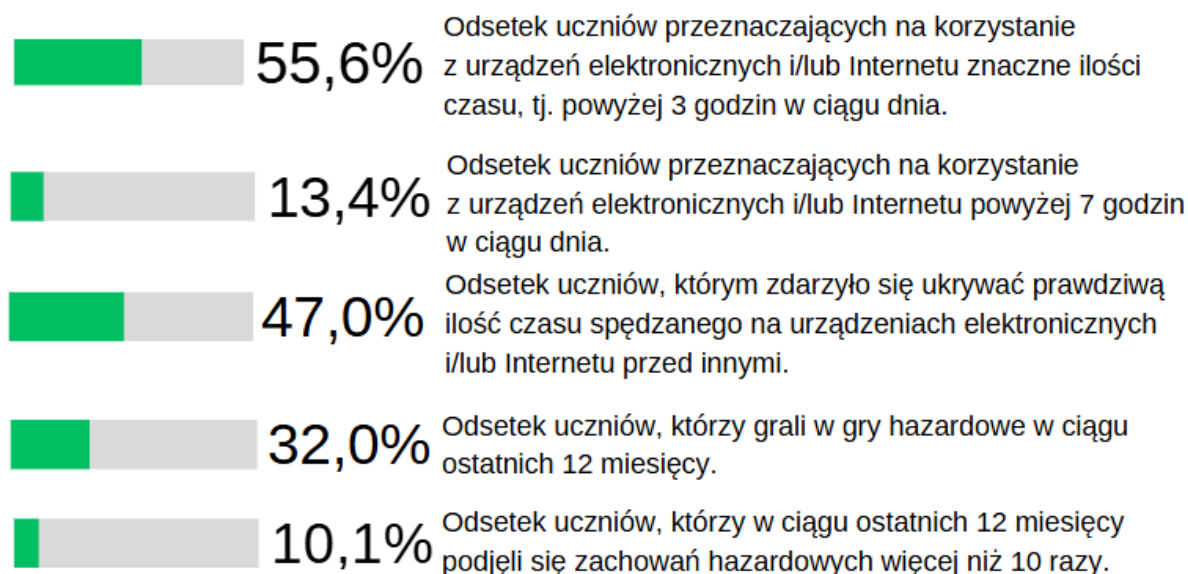
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=247

NIKOTYNIZM

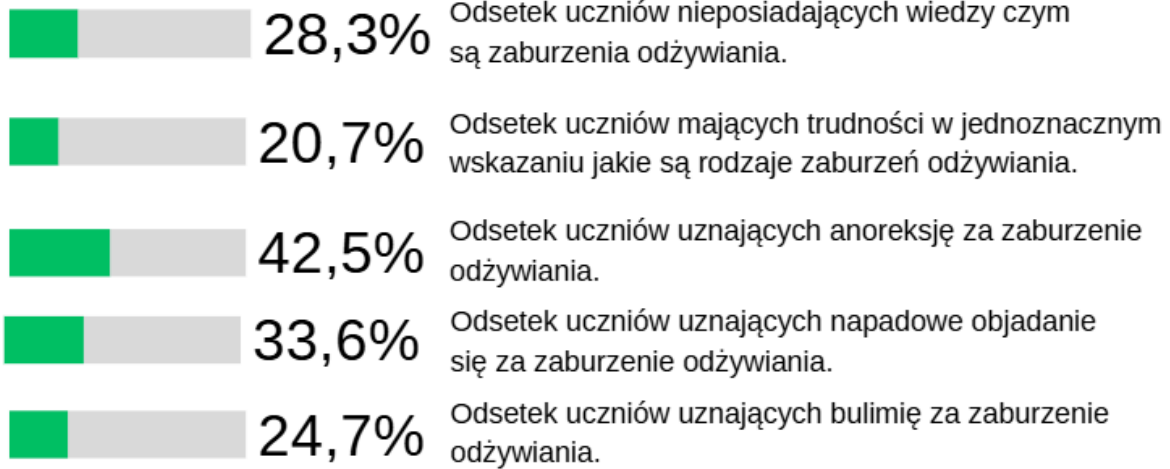
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=247

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=247

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=247

Dorośli mieszkańcy

Na podstawie badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Żołynia można wskazać kilka obszarów, w których zidentyfikowano największe nasilenie problemów społecznych:

1. Uzależnienie od alkoholu

Jest to najpowszechniejszy problem – 60,2% badanych spożywa alkohol regularnie, a blisko 1/3 respondentów (30,5%) przyznała się do utraty kontroli nad jego ilością w ciągu ostatniego roku (spośród osób pijących). Co więcej, aż 66,7% badanych zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkoholu.

2. Nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych (uzależnienia behawioralne)

Aż 60,9% dorosłych deklaruje, że korzysta z Internetu i urządzeń elektronicznych dłużej, niż planowało, a 72,0% często myśli o pracy po godzinach. Występują też sygnały problemów z zaburzeniami odżywiania i zakupoholizmem.

3. Zachowania hazardowe

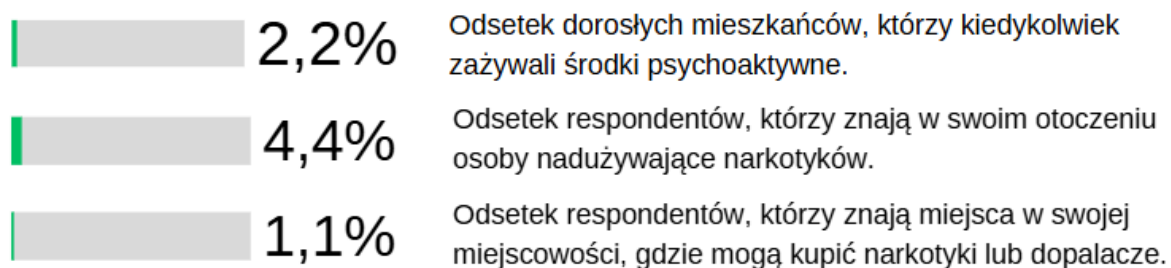
28,0% dorosłych uczestniczyło w grach na pieniądze w ostatnim roku, a część z nich wskazuje, że było to motywowane trudnościami finansowymi.

PROBLEM ALKOHOLOWY

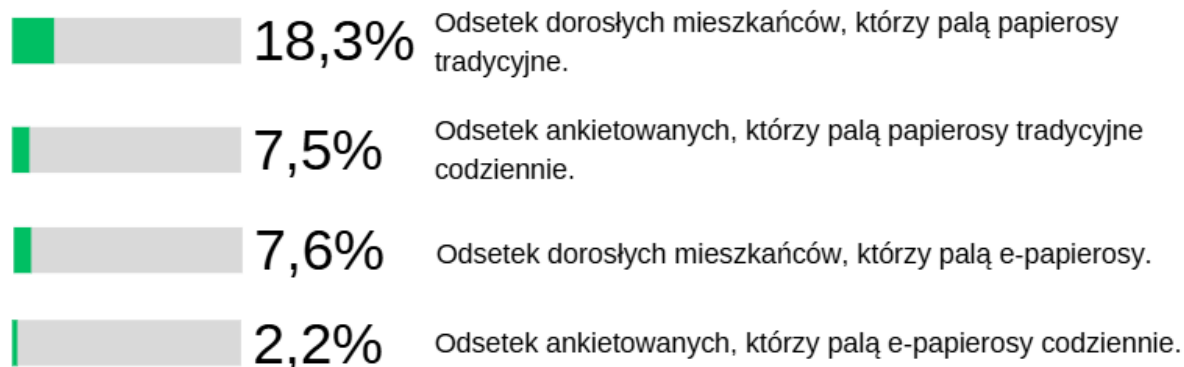
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=93

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=93

NIKOTYNIZM

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=93

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=93

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żółynia na lata 2026-2029 jest:

Ograniczenie skali uzależnień behawioralnych i od substancji psychoaktywnych oraz ich społecznych i zdrowotnych konsekwencji poprzez wzmacnianie lokalnych usług społecznych, systematyczne działania edukacyjne i profilaktyczne, a także upowszechnianie zdrowego stylu życia.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. **Zwiększanie świadomości społecznej** na temat skutków uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży oraz promowanie postaw prozdrowotnych i trzeźwości.
2. **Zapewnienie kompleksowej pomocy**, w tym terapeutycznej i integracyjnej oraz wzmacnianie współpracy między instytucjami, w tym w obszarze przeciwdziałania przemocy.
3. **Diagnozowanie skali uzależnień** i identyfikowanie grup ryzyka, a także podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w profilaktykę, leczenie i wsparcie.

Cel I

Zwiększanie świadomości społecznej na temat skutków uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, oraz promowanie postaw prozdrowotnych i trzeźwości.

Przewidywane rezultaty:

- ▶ Ograniczenie skali spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców gminy,
- ▶ ograniczenie dostępności do substancji psychoaktywnych na terenie gminy,
- ▶ zmniejszenie konieczności podejmowania działań interwencyjnych wobec osób nietrzeźwych w przestrzeni publicznej, kierujących pojazdami oraz sprzedawców napojów alkoholowych umożliwiających zakup alkoholu osobom niepełnoletnim,
- ▶ promowanie wiedzy w zakresie negatywnych skutków spożywania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych,

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ŻOŁYNIA NA LATA 2026-2029**

- ▶ wzmocnienie świadomości społecznej na temat dostępnych form wsparcia,
- ▶ opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży oraz wzmocnienie postaw abstynenckich wśród całej społeczności lokalnej,
- ▶ podejmowanie działań prewencyjnych dotyczących rozpowszechniania narkotyków i dopalaczy na terenie gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie programów i innych działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowia skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	UG, GKRPA, KPP, NGO, placówki oświatowe, GOK, GBP, KS
		Liczba uczestników programów	
2.	Organizacja zawodów sportowych z elementami profilaktyki, które mają na celu uwidocznienie szkodliwości alkoholu, narkotyków oraz zagrożeń płynących z uzależnień behawioralnych (w ramach profilaktyki uniwersalnej oraz promocji zdrowego stylu życia)	Liczba zorganizowanych zawodów profilaktyczno-sportowych	UG, GKRPA, NGO, placówki oświatowe, GOK, GBP
3.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE i IPIŃ	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych	UG, GKRPA, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	
4.	Rozwijanie i promowanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	UG, GKRPA, placówki oświatowe, NGO, GOK, GBP
5.	Organizacja wypoczynku letniego/ zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami, realizującego program profilaktyczny, psychologiczny lub socjoterapeutyczny	Liczba zorganizowanych wyjazdów	UG, GKRPA, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ŻOŁYNIA NA LATA 2026-2029

6.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka	Liczba zorganizowanych warsztatów	GKRPA, UG, placówki oświatowe
7.	Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i promowania zdrowych nawyków	Koszty przeznaczone na zakup materiałów	UG, GOPS, GKRPA, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
8.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	Liczba kampanii, w których uczestniczyła gmina	UG, GOPS, GKRPA, KPP, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, GOK, GBP, KS
9.	Prowadzenie działań informacyjnych o miejscach udzielania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień	Liczba miejsc, w których prowadzona jest działalność informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień	UG, GOPS, GKRPA, ZI, PIK, GOK, GBP, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
10.	Prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców przez udział w kampaniach promujących trzeźwość oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych	Liczba podjętych działań	UG, GKRPA, KPP

Cel II

Zapewnienie kompleksowej pomocy, w tym terapeutycznej i integracyjnej oraz wzmacnianie współpracy między instytucjami, w tym w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Przewidywane rezultaty:

- ▶ Zwiększenie dostępu do kompleksowego wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz uwikłanych w problem przemocy domowej,
- ▶ zwiększenie skuteczności działań skierowanych do osób uzależnionych poprzez motywowanie ich do podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego,
- ▶ aktywizacja społeczno-zawodowa osób uzależnionych od alkoholu i/lub narkotyków w środowisku lokalnym, a także udzielanie pomocy osobom uwikłanym w problem uzależnień behawioralnych.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Kontynuowanie i rozwój działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego na terenie gminy	Liczba funkcjonujących na terenie gminy PIK	UG, GKRPA
		Liczba osób zgłaszających się do PIK	
2.	Wspieranie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba członków GKRPA	UG, GKRPA
3.	Realizacja rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych przez członków GKRPA	Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA prowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego	GKRPA
4.	Zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego	GKRPA
		Liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	
5.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia	GKRPA

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ŻOŁYNIA NA LATA 2026-2029

	odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków GKRPA w charakterze strony oraz oskarżyciela posiłkowego przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe	odwykowego	
6.	Wszczynanie przez członków GKRPA procedury „Niebieskie Karty” i przekazywanie ich do ZI	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	GKRPA
7.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin	Liczba osób objętych konsultacjami/poradnictwem Liczba udzielonych konsultacji/porad	UG, GOPS, GKRPA, NGO, placówki ochrony zdrowia, PIK
9.	Udzielanie psychologicznego i terapeutycznego wsparcia dzieciom wychowującym się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową	Liczba dzieci objętych wsparciem	placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO
10.	Zwiększanie skuteczności działań skierowanych do beneficjentów pomocy społecznej dotkniętych uzależnieniem, poprzez uwzględnienie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych	Liczba osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny	GOPS

Cel III

Diagnozowanie skali uzależnień i identyfikowanie grup ryzyka, a także podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w profilaktykę, leczenie i wsparcie.

Przewidywane rezultaty:

- ▶ Systematyczne monitorowanie stopnia zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym oraz skali problemu uzależnień behawioralnych na terenie gminy,
- ▶ organizowanie i finansowanie badań diagnozujących problemy społeczne, w tym uzależnienia, wśród mieszkańców oraz umożliwiających określenie rzeczywistego stanu zagrożenia problemem alkoholowym, narkotykowym, a także w zakresie uzależnień behawioralnych,
- ▶ skuteczniejsze i szybsze świadczenie niezbędnej pomocy osobom i rodzinom zmagającym się z problemem uzależnień, dzięki rozwiniętej ścisłej współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Regularne monitorowanie problemu uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych w gminie, m.in. poprzez prowadzenie statystyk lokalnych oraz opracowywanie diagnoz problemów społecznych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej	UG, GKRPA, ZI, GOPS, KPP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO
		Liczba prowadzonych statystyk związanych z problemem uzależnień w Gminie	
2.	Powadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych szkoleń	UG, GKRPA
3.	Kreowanie polityki antyalkoholowej w gminie	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	UG, GKRPA
		Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu	

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ŻOŁYNIA NA LATA 2026-2029**

4.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom, w tym członków GKRPA	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej	UG, GKRPA, KPP, ZI, GOPS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
5.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych kontroli	UG, GKRPA
6.	Organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń oraz integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy	Liczba zorganizowanych spotkań	UG, GKRPA, ZI, KPP, GOPS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO
7.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu	Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu	GKRPA

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żółnia na lata 2026-2029 jest Wójt Gminy Żółnia.
2. Za realizację Programu od strony finansowej i merytorycznej odpowiada Wójt Gminy Żółnia.
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żółnia będzie realizowany w latach 2026-2029.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców gminy z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Żółnia

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży, określona przez radę gminy, wynosi¹⁴:
 - ▶ 15 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - ▶ 9 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - ▶ 9 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

¹⁴ Uchwała Rady Gminy Żółnia nr XXVIII/259/2018 z dnia 18 września 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Żółnia

2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży, określona przez radę gminy, wynosi¹⁵:
 - ▶ 9 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - ▶ 9 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - ▶ 9 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Żółynia na lata 2026-2029 są dochody własne gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdziale 85153 – zwalczanie narkomanii oraz rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

¹⁵ Uchwała Rady Gminy Żółynia nr XXVIII/259/2018 z dnia 18 września 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Żółynia

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Członkowie GKRPA będą pobierać wynagrodzenie za udział w posiedzeniu w wysokości 200,00 zł. Przewodniczący Komisji będzie pobierać wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 250,00 zł. Członkowie będą pobierać wynagrodzenie za pełnienie dyżuru w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w wysokości 200,00 zł, przy czym dyżur nie może trwać krócej niż 2 godziny.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji programu opierają się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji programu.

W ramach ewaluacji należy wybrać co najmniej jedną z niżej wskazanych zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- ▶ analizę dokumentów,
- ▶ badanie ankietowe adresatów programu,
- ▶ badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji programu to:

- a) **kryterium skuteczności** (plan, a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) **kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem,

ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.

- c) **kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Realizator programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które następnie przekaże do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

BIBLIOGRAFIA

1. <https://bdl.stat.gov.pl>.
2. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022, 2023 i 2024.
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
5. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024.
6. Lange R., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.
7. Malczewski A., Młodzież a substancje psychoaktywne w: Młodzież 2021 – raport z badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację CBOS, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, 2022.
8. Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.
9. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2025 roku, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2024.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Żółnia w latach 2022-2024	18
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca gminy Żółnia na przestrzeni lat 2022-2024	18
Rysunek 3. Płeć: N=247	20
Rysunek 4. Płeć: N=93	31

Spis tabel

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żółni wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024	14
Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w latach 2022-2024	15
Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Żółni w latach 2022-2024	17
Tabela 4. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=69	23
Tabela 5. Jak często zażywałeś/aś narkotyki/dopalacze w ciągu ostatnich 30 dni? N=11	25
Tabela 6. Jakie substancje psychoaktywne zażywałeś/aś? N=10	25
Tabela 7. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=246	27
Tabela 8. W jakie gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze zdarzyło Ci się grać? N=78	29
Tabela 9. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=92	34
Tabela 10. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze? N=25	35
Tabela 11. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=82	37
Tabela 12. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=84	38
Tabela 13. Jakie substancje Pan/i zażywał/a? N=2	40

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Żółnia na przestrzeni lat 2022-2024	19
Wykres 2. Wiek: N=247	21
Wykres 3. Klasa: N=247	21
Wykres 4. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=247	22
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się palić e-papierosy (papierosy elektroniczne)/palić papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e papierosów) N=247	23

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE ŻOŁYNIA NA LATA 2026-2029

Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=247.....	24
Wykres 7. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=247.....	26
Wykres 8. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=247	27
Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=247	28
Wykres 10. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=247	30
Wykres 11. Wiek: N=93	32
Wykres 12. Wykształcenie: N=93	32
Wykres 13. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=93	33
Wykres 14. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=93	34
Wykres 15. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=93.....	36
Wykres 16. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=93	37
Wykres 17. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=93	38
Wykres 18. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=93.....	39
Wykres 19. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=93.....	40
Wykres 20. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektrycznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=93.....	42
Wykres 21. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? N=93	43